

DEBRECZENI UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁRA HELYBEN ÉS VIDÉKEN
HÁROM PENGÓ, NEGYEDÉVRE 9 PENGÓ,
EGYES SZÁM VÁSÁRLÁSÁNÁL ÁRA
HÉTŐZSNAPOZÁS 10 FILLÉR, VASÁRNAP 20 FILLÉR
KIADÓHIVATAL KOSSUTH-U. 3. I. E. T 141

HAJDUFÖLD

FŐSZERKESZTŐ: **THAN GYULA.** FELELŐS SZERKESZTŐ: **VITEZ KOLOSVÁRY-BORCSA MIRALY.**

SZERKESZTŐSEG ÉS NYOMDA: JOZSEF
KIR. HERCEG-UTCA 16. SZÁM ALATT
SZERKESZTŐSEG TELEFONSZÁMA 3-42
A NYOMDA TELEFONSZÁMA 3-42
KIADÓHIVATAL KOSSUTH-U. 3. I. E. T 141

Levizsgázott pártvezérek

Az előzményeket hagyjuk. Mindenki előtt ismeretes, hogy ürügyül a munkanélküliséget vették, bár ezt a problémát még soha utóán nem oldották meg. De verték a mellüket a szociáldemokrata vezetők, hogy ők a legények a gáton, kezükben tartják a munkásságot, rendezettség nem lesz, csak egy kis séta, s ime, a hatóság közegeinek kellett megvédeni Peyer Károlyt, hogy saját emberei holtra ne verjék, miközben az összeszedett tömeg másik része gépkocsikat zúzott össze, ablakokat tört be s békésen dolgozó kisiparosok üzleteit rabolta ki. A véres nap után korántsem lehet azzal meglepetőzőnek, hogy a fosztogatók nem az ő embereik voltak, mert igenis az az utcai tüntetés szívta magába a romboló tömegeket, amelyiknek rendezői hetek, hónapok, sőt évek óta nem szünek meg izgatni táborukban. Ezt a munkásvezetőséget méltó vereség érte szeptember 1-én. Pedig az utolsó pillanatban fennhíjazóban hangoztatták, hogy bizzuk csak rájuk az ügyet, ők urai a helyzetnek. Vajon hány darabban lehetett volna összeszedni Peyer Károlyékat, ha a rendőrség s a közrend és biztonság őrei nem vigyáztak volna testi épségükre az épen ő általuk megrendezett tüntetés idején? Amire a szakszervezeti vezetők vállalkoztak, messze túlnőtt a vezérek hatalmán. Hatalmán? Még minimális befolyásról is alig lehet beszélni. Az a tömeg ugyanis, amelyet az ő lázító szavuk megmozdított, nem volt hajlandó séta-kommandója alapján viselkedni, s ha ezt a munkásvezetők nem tudták előre s túlértékelték saját táboruk fegyverzettségét, ez a körülmény még súlyosabb vádat emel ellenük. Hogy merészelnek ők olyan tömegek nevében beszélni, amelyekre alig tudnak hatást gyakorolni? Avagy ők nem tudnak, vagy nem akarnak tudni arról, hogy Moszkva ügynökei egyre nagyobb rajokban akarják ellepni az országot, akiknek korántsem az a fő vágyuk, hogy a munkásság megfélemlő munkaalkalmakhoz jusson, sőt ellenkezőleg, egyenesen arra törekcsenek, hogy állandó forradalmi hangulatban tartsák a lelkeket.

Ezt az akciót maguk a kigondolók sem szánták másnak, mint politikai megmozdulásnak. Az utóbbi hetekben a Népszava hangja teljesen a bolsevizmus idejére emlékeztet. Nyíltan hirdették, hogy szeptemberi megmozdulásuk tulajdonképpen erőpróba. Ennek az erőpróbának eredménye, ime, itt fekszik előttünk, tapasztalhattuk a tömeg vandál pusztításában. Akik a szociáldemokrata politika belső kulisszái mögé tudnak látni, azok nagyon jól tudják, hogy kebelükben dúló harcok folynak a vezetőség ellen. Végső s kétségbe-

esett elhatározás volt részükről szeptember 1-ének megrendezése, demonstrációként tömegeik felé, hogy ők szívükön viselik táboruk sorsát. A szegény munkás pedig beugrott ebbe a taktikai fogásba, amelyik tulajdonképpen csupán azt célozta, hogy a vezetők pozícióikban megerősödjenek. A szakszervezeti zsiros koncról van itt szó, melyet kiéteni egykönnyen nem hajlandók. Pár nap múlva összeül a szociáldemokrata

párt kongresszusa, melynek előre hangulatot akart teremteni a szeptemberi tüntetés. Kíváncsian várja a polgári társadalom, hogy miként fognak elszámolni sáfárkodásukról a saját hiveiktől megvert vezetők. Bizonyára ki fog tűnni, hogy a szeptember 1-én ejtett sebek közül a legmélyebb a szociáldemokrata vezetők presztizsét érte. Bizonyára nemcsak a polgári társadalom, de maga a munkásság is nem vétségben, hanem

bűnösségben fogja elmarasztalni a pártvezetőséget, amelynek felelni kell azokért a károkért, amelyeket okozott. A véres tüntetés tanulságait levonva, örömmel állapíthatjuk meg, hogy a törvényes hatalom birtokában van annak az erőnek, amelyik minden romboló szellemmel szemben fölényesen képes megvédelmezni a rendet, nyugalmat, úgy személni, mint vagyonbiztonsági téren.

Csütörtökön este elindult a „Justice for Hungary” az Océán átrepülésére

Első jelentése a magyar pilóták Amerika—Budapest közötti útjáról

New-York, szeptember 4. Endresz György és Magyar Sándor csütörtök estére tüzte ki az óceánrepülés startját. Ha váratlanul akadály nem jön közbe, akkor a Justice for Hungary csütörtök este indul Budapest felé. Minden előkészület megtörtént és a gép teljesen kész a startra.

Berlin, szeptember 4. New-Yorkból az a hír érkezett, hogy Magyar Sándor és Endresz, a Justice for Hungary két pilótája a tervezett óceánrepülő ut előkészületeit befejezte és az amerikai magyarok költségén épített repülőgép ma este utnak indul Detroit-ból Budapest felé. A jelentés hivatalos megerősítése még hiányzik, de miután a

Justice for Hungary Amerikán át végzett próbarepülése teljes sikerrel járt, a pilóták már csak a kedvező időjárást várták nagy kísérletük végrehajtásához. A magyar óceánrepülést tudvalevőleg már júliusra tervezték, azután különböző pénzügyi természeti nehézségek miatt el kellett halasztani a repülőgép átvételét s természetesen az egész terv végrehajtását. A nehézségeket elhárították, Endresz és Magyar pilóták átvették a Justice for Hungaryt s most már úgy tervezték a startot, hogy gépükkel éppen Szent István napjára érkeznek Budapestre, mikor a Szent Imre-ünnepségekre idesereglett idegenek is résztvehetnek a

magyarságnak a nagy rekordrepülés fölötti örömeiben. Az augusztus 20-iki érkezés elmaradt. A pilóták kedvezőtlen időjárásjelentéseket kaptak, s ezért ebben az időben csak próbarepülésre szorítkoztak, amelyeket az amerikai kontinens felett hajtottak végre, — teljes sikerrel. Az esti startról szóló newyorki jelentés megerősítése egyelőre még hiányzik, de a start lehetséges, sőt valószínű.

New-York, szeptember 4. Magyar Sándor és Endresz György pilóták repülőgépjükkel ma Michigan állambeli béchoszi repülőteréről New-York felé utnak indultak, hogy onnan folytassák útjukat a tengeren át Budapestre.

Ciklonkatasztrófa Nyugatindiában háromszáz halottal

Newyork, szeptember 4. Kubai jelentések megerősítik azt a hírt, hogy a santo domingói tornádó nagy pusztítást végzett. Részleteket azonban még mindig nem tudnak. A tornádó sebessége állítólag óránként 135 kilométer volt. Santo Domingóval az összeköttetés megszakadt. A forgószél elpusztította Santo Domingo legnagyobb részét és azután tegnap este délfelé, Haiti irányába vonult. A forgószél Santo-Domingóban rendkívül nagy kárt okozott.

Santo-Domingo városát az orkán teljesen elpusztította teljesen elzárta a külvilágtól, mert még a tegezalatti kábelek is meg rongálódtak. A legutolsó hírek szerint a vihar gyökereitől tépte ki a fákat és több ház összeomlott.

Kabala, szeptember 4. Az eleinte tápiált reményekkel szemben, hogy a forgószélvihar Kuba szigetét nem fogja érinteni, a beleni obszervatórium késő éjszaka annak az aggodalmának adott kifejezést, hogy a vihar mind a Bahama-szigeteket, mind pedig Kubát veszélyeztetli. A vihar ugyau csupán órá-

ként 16 mérföldnyi sebességgel terjed, de a magvának a forgási sebessége több mint 100 mérföld, úgy hogy súlyos károkat okozhat, emberéletben is, különösen Oriente északi részében és Guatanamo és Sant-Jago déli részeiben. A jelenlegi sebesség és irány mellett a ciklon 74 óra múlva eléri a Bahama-szigeteket.

Newyork, szeptember 4. A san-domingói viharokatasztrófa-

ról érkezett jelentés szerint Santo-Domingó romokban hever. A sebesültek száma kilencszáz. Az amerikai kábeltársaság a halottak számát háromszázra becsüli.

San-Juanból jelentik, hogy a tomboló vihar a hidakat elseperte, az utakat járhatatlanokká tette, az ottani elmegyógyintézet épületét a földdel tette egyenlővé, az ápoltak kiszöktek a városba és csak katonai segítséggel lehetett őket összeszedni.

Magyarország még nem tett előterjesztést a Népszövetségnek a zsoldos hadsereg megszüntetése érdekében

Budapest, szeptember 4. Genéből legújabbban olyan híradás érkezett, hogy a magyar kormány előterjesztést tett a Népszövetség tanácsának az általános védkötelességnek Magyarországon leendő visszaállítására céljából. Illetékes helyen ezzel szemben kijelentik, hogy a magyar kormány ilyen irányú memorandumot a Népszövetség elé nem

terjesztett és ilyen előterjesztés megtételét ezidő szerint időszerűtlennek is tartják.

Vitéz Gömbös Gyula honvédelmi miniszter több ízben nyilvánította már a kormány álláspontját ebben a kérdésben, hangoztatva: a zsoldos hadsereg fentartása olyan óriási terheket ró az amugyis tulterhelte országra, hogy számolni kell az új-

talános védőteleztség visszaállításának a gondolatával. Ilyen irányban történtek ugyan már pünetolódások a nagyhatalmaknál, azonban memorandumot a Népszövetséghez nem intéztek.

FEJBEVÁGTA EGY FÉLTÉGLÁVAL AZ ÉJJELEI ÖRT

(A Debreceni Újság tudósítójától.)
A téglavetői óvoda-építkezésénél Németi Imre mint éjjeli őr teljesít szolgálatot. Csütörtökön éjszaka az elkerített területre bement egy Balog János nevű cigány, akit Németi távozásra szólított fel. Balog János válasza helyett felkapott egy féltéglát és úgy vágta fejbe az éjjeli őröt, hogy az agyrázkódást kapott. A megtámadott Németit a mentők részéssítették első segélyben és lakására szállították. Balog ellen megindult az eljárás.

AGYONLÖTTEK KÖLNBN EGY KOMMUNISTÁT

Köln, szeptember 4.
Az egyik külvárosban ma éjjel politikai gyilkosság történt. Lőtt sebbel holtan találták házának kapujában Klassen 28 éves közművesegédét, a kölni kommunista párt egyik vezető tagját. A vizsgálat megállapította, hogy szerdán este a ház kapujában egy nemzeti szocialistával vitatkozott, aki ugyanabban a házban lakik és akivel többször volt civódása. Az illetőt ma reggel letartóztatták de konokul tagad.

VÁLOGATÓ VERSENY AZ OLASZ-MAGYAR USZÓ-MÉRKŐZÉSRE

Budapest, szeptember 4.
A magyar-olasz uszómérkőzésre ma délután történt meg a Császárfürdő uszodájában a 200 méteres válogató verseny, amelynek startjánál Wannie Rezső, Baranyay, Mészöly, Földes, Boross, Mihályfi, Halassy jelent meg. A győztes Wannie Rezső lett 2.26 perc idővel. A versenyeredmények alapján Hugler Sándor a magyar 4x200 méteres startját a következőképpen állította össze: dr. Bárány, Wannie Rezső, Baranyay, a negyedik tag pedig a Szombati verseny győztese lesz. Hétfőn, szeptember 8-án az olasz uszók Egerbe randulnak, ahol részt vesznek a MESE jubileári uszóversenyén.

NEM BIRT A SZIVÉVEL

— Mondja kedves Zaackai ur, hogy lett maga tulajdonképen mérsáros?
— Hát tudja, szomszédasszony, mindig nagyon szerettem az állatokat...

Ujabb akciót indított a földmivelésügyi miniszter a gabonaértékesítési krízis megszüntetése érdekében

Mayer János földmivelésügyi miniszter nyilatkozata a buza árminimálásáról és a felvetődött segítés módokról — Mindenáron megmentik az adóságra sodort kisgazdákat

Budapest, szept. 4.
Az utóbbi napokban teljesen a gabona probléma került a politikai élet előterébe. Egymásután jönnek fel a fővárosba a gazdaképviselek és a különböző gazdasági minisztereket a kerületekben uralkodó szomorú hangulatáról tájékoztatják. Általános az a megállapítás, hogy a gazdatársadalom most olyan kritikus helyzetbe érkezett, amelyben még nem volt és hogy a kormánynak a segítségesebben a cselekvés terére kell lépnie.

Mayer János földmivelésügyi miniszter a buza értékesítés kérdéséről csütörtökön hosszabb nyilatkozatot tett a sajtó számára. Kijelentette, hogy a kormány egész serege tervvel foglalkozik, amely a katasztrófás buzaáresést valamiképpen megakadályozni. A legújabb tervezet foglaltja magában a 20 pengős árminimálást, ami már ugyszólván a gabonamonopólium bevezetését jelent Magyarországon. Az árminimálás fenntartása ugyanis csak abban az esetben lehetséges, ha a kormány a gabonatermés nagyrészt összevásárolja 20 pengőért, a külföldre kerülő búzáért pedig a külföldi ár és a 20 pengős ár közötti differenciát az állam fedezné.

A többi búzáért pedig a belföldi fogyasztás fedezné ezt. Ez a fogyasztás újabb megterhelése volna, bár a földmivelésügyi miniszternek az a felfogása, hogy a malmoknak a mai lisztárakkal meg kell elégedniük, miután a mai lisztárakat még a sokkal magasabb buzaár alapján állapították meg.

Mayer földmivelésügyi miniszter kijelentette még azt is, hogy egy másik terv szerint a boletta emeléséről volna szó és ezzel tartanák a buza árát.

A termelési költségek — mondotta a földmivelésügyi miniszter — most már jóval felülmúlták a buza árát. A mezőgazdaság egyéb súlyos bajai is nagymértékben foglalkoztatják a földmivelésügyi kormányt, de a kedvező megoldás nehézségeibe ütközik, miután maga a földmivelésügyi miniszter kijelentette, külföldi kölcsön nélkül a bajok orvoslásához hozzáfogni sem lehet.

Váriuk ezt a kölcsönt — mondotta a miniszter — mert egyáltalán az idea csak idea marad. Reméljük, hogy az őszi kölcsöntárgyalások eredményel fogunk befejeződni és akkor hozzá lehet majd fogni a mezőgazdasági hitel kérdésének és egyéb súlyos nehézségeknek megoldásához.

Napról napra jönnek hozzáuk kisgazdák, akik között 50 holdas kisgazdák is vannak és akik előadják, hogy 30—40.000 pengő adósságuk is

van a vidéki pénzüzeteknél. Ezek az intézetek pedig árverést tiznek ki a kisgazdák földjeire. Ha pedig a birtok árverésre kerül, akkor egy ilyen 50 kat. holdas gazdaság, amely 50—60.000 pengő értéket reprezentál, feleértéken kótavetvéődik el.
— Előterjesztést akarok tenni most abban a tekintetben, hogy éppen úgy, mint ahogy a kereskedelemben a kényszerezgesség védelme immár a mezőgazdaságban is vezetsek be valamiképpen az adós védelmet. Az állam fizesse ki esetleg a tartozást, így nyerien a gazda időt birtokának fokozatos értékesítésére, de me-

külön meg attól, hogy árverés alá bocsáttassék a birtoka, amikor magánaton sokkal többet tud érte el-érni.

— En elsősorban érzem annak a kötelezettségét, hogy a kisgazdákat meg kell menteni attól, hogy földönfutókká legyenek, mert ma erről van szó. Ehez pedig pénz kell, mint minden problémához, amelynek megoldása reány súlyosodik. Kénytelenek vagyunk tehát ennek a kérdésnek a megoldását is fentartani arra az időre, amikor külföldi kölcsönt tudunk kapni.

Kormányra törnek az oláh antiszemiták Ujra megjelentek Cuza professzor plakátjai

Bukarest, szeptember 4.
Tegnap Bukarestben újabb antiszemita plakátok jelentek meg Cuza aláírásával és bár hangjuk az eddigiékhöz viszonyítva mérsékeltabb, mégis harca szólít fel a zsidók ellen. Összefogásra szólítja a pártokat: a nemzetvédelmi liga mögött kell mindenkinek sorakoznia, hogy az idegeneket háttérbe szorítsák. A plakát legérdekesebb mondata: „A Cuza-párt kormányozni akar és kormányozni is fog”.

Hablóvilág Bukovinában Az országuton meggyilkoltak egy cukorgyári igazgatót

Csernovic, szeptember 2.
(A Debreceni Újság tudósítójától.)
Bukovina területén az utóbbi napokban több elszánt utonállás, gyilkosság és rablás történt. Az esetről a következő jelentést adta ki a csernovici csendőrpáncsnokság:

Dressel, az itceni cukorgyár igazgatója, pénteken vonattal Csernovicba utazott, hogy egy bankból kétfélmillió lejt vegyen föl a munkások fizetésére. A rablók ezt valahogyan megneszelték és két fegyveres egyen lesben állt a csernovic-itceni országuton. Szombaton reggel Dressel a gyár egyik hivatalnokával, Schott-tal együtt indult hazafelé. Amikor az autó Darmanesti falu közelébe ért, a fegyveres rablók kiálltak az út közepére és intettek a sofőrnek, hogy álljon meg. A sofőr a legnagyobb sebességet adta gépjének és elrohogott a banditák mellett, akik azonban célra emelték fegyverüket és közelről rálöttek a gépkocsira. Az egyik golyó Dresselt érte, aki azonnal meghalt. Súlyosan megsebesült Schott gyári tisztviselő is. A sofőr a gépet nem állította meg Iteani-ig, ahol orvos lakása előtt állt meg, aki bekötözte Schott sebeit

és megállapította a gyári igazgató halálát.

A rablók a sikertelen támadás után valószínűleg kocsit fogadtak valahol, mert este a csernovici postafelügyelő, Optanovici Ilariont támadták meg lakásán és ki akarták rabolni. Kísérletüket valami megzavarta, úgyhogy csak néhány kisebb értékű tárgyat emelhettek el a postafelügyelő lakásából. A szemleleírás szerint a két rablótámadás tettesei falusi ruhát viseltek és katonafegyverrel voltak felszerelve. A csendőrség kézrekerítésükre széleskörű nyomozást indított.

KIRABOLTAK ÉS TENGERBE DOBTAK EGY BUKARESTI BANKÁRT

Bukarest, szeptember 3.
Constanza fürdőhelyen Bubelespano bukaresti bankár az éjjel sétára indult a tengerpartra. A bokrok közül két férfi hirtelen a bankárra vetette magát, 36.000 lei készpénzt pénztárcájával és aranyórájával együtt elrabolták és a bankárt a tengerbe vetették. Egyik matróz mentette ki Bubelespanot veszedelmes helyzetéből. A vakmerő rablók a csendőrségnek nem sikerült kézrekeríteni.

Írógép

teljesen kifogástalan, strapabíró, „Ideál” márka

eladó.

esetleg bérbe kiadó hosszabb időre. Érdeklődni a Debreceni Újság kiadóhivatalában lehet.

Autósok, motorosok

benzint és olajat használnak.

Kontsek Géza k. r. t.

VARRÓGÉP

JAVÍTÁS SZAKSZERŰEN ÉS GYORSAN.

SINGER VARRÓGÉP RÉSZV. TÁRS.

Piac-utca 79. szám.

A hétfői lázadásban kárt szenvedett kereskedők és iparosok pert indítanak a szociáldemokrata párt ellen

A nagy vagyonnal rendelkező párt teljes kártérítéssel tartozik a százezrekre menő kárért — Sürgősséget mondanak ki a perekre — Egy elvi jelentőségű döntés már megállapította a párt passzív perképesességét

Budapest, szeptember 4.

A „vörös kalapács processziója”, mely Garami Ernő, Peyer Károly s a Népszava rendezésében, az említettek felelősségvállalása mellett világbotrányba fulladt, a jogszvilágot napok óta foglalkoztatja az irányban, hogy a büntetőjogi felelősség megállapítása mellett kikén lehet a főmérhetetlen kárt behajtani? Most már nyilvánvaló, hogy a hétfői zavargásért való anyagi felelősséget a bűnvádítól elválasztani lehetetlen. Ha megállapítják a bűnvádi felelősséget a szociáldemokrata párt vezetőségével szemben, ami kétségtelen, — akkor a mögöttük és kormányzásuk alatt álló szervezetek anyagi felelőssége az okozott kárért elvitázhatatlan. Már pedig a szociáldemokrata pártvezetőség bűnössége a hétfői nap megrendezéséért mindennél világosabban megmutatkozik.

A szociáldemokrata párt bűnössége

Mint ismeretes, a szeptember elsején sétát betiltották. A betiltó végzést a párt vezetőségének még idejében tudomásra adták, a pártvezetőség azonban a betiltó végzést akként vette tudomásul, hogy hivatalos lapjában csak továbbra is uszított a tömegek megmozdulása mellett. Következésképpen a hatóságok intézkedéssel szemben engedélenségre szólított a föl a vezetése alatt álló szociáldemokrata érzésű munkásságot. Erről a cselekményről pedig a bűntörvénykönyv 172. paragrafusa a többek között megállapítja:

„... aki a törvény ellen, vagy aki a hatóságoknak törvényes hatáskörükben kiadott rendelete, meghagyása, határozata ellen engedélenségre egyenes felhívást intéz vagy terjeszt, két évig terjedhető fogházzal büntetendő.”

De nemcsak a Btk. 172. paragrafusa alapján, hanem a rendtörvény megfelelő szakaszai szerint is felelősségre vonható a szociáldemokrata pártvezetőség. Az idézett törvényszakasz következtetése alól pedig a felelős pártvezetőség sem egyetlen személyben, sem pedig összességében ki nem vonhatja magát még abban az esetben sem, ha egyikét-másikát meg is verték, amikor urrá akart lenni azon a tömegen, amelynek szenvedelmét a korábbi uszítás korbácsolta a végletekig.

Anyagi felelősség

Ha a bűnvádi felelősségrevonás megtörtént, a hétfői nap károsultjaival szemben fennáll a szociáldemokrata párt kártérítési kötelezettsége. A szakszervezeti tanács e tekintetben nem jöhet számításba. A szakszervezeti tanácsnak vagyona nincs, rajta megvenni semmit sem lehet. Ellenben vagyonos a szociáldemokrata párt. Van nyomdája, van lapja, van könyvkereskedése és ingatlanokkal rendelkezik.

Van fedezet a kártérítésre

A törvényszék már megállapította a pártnak passzív perképesességét. Ez a végzés elvi jelentőségű volt és ezzel végleg tisztázódott, hogy a szociáldemokrata párt mint olyan, jogi személyként jelenkezhet és perbe fogható. De ezen túl, ha megállapít-

ják a pártvezetőség bűnvádi felelősségét, megállapítható a vezetőség alatt álló gazdag szervezetek anyagi felelőssége is azokért a kártevésért, amelyeket bebizonyíthatóan a vezetők működése okozott. Így tehát mindenképen van bőséges fedezet a kárösszeg legnagyobb részére, egyfelől a párt, másfelől pedig a szakszervezetek vagyonában.

Az anyagi felelősség mindenképen megvan a legújabb bírói gyakorlat alapján is. A bíróság a polgári tör-

vénykönyv javaslatára szerint még a véletlen károsodásért is megállapítja a károkozó felelősséget.

Tegnap óta egyre-másra adják be a kereseteket azok a magánosok, villa- és háztulajdonosok, kereskedők, vendéglősök, akik bármiféle kártett is szenvedtek a tömeg szörnyűséges vandálizmusa következtében. Ezekre a perekre, mint értesülünk, kúriák a sürgősséget és rövidesen tárgyalásra is kerülnek.

Az őrizetbe vett tüntetők zsebében nagyobb összegű pénzt találtak

Budapest, szeptember 4.

A hétfői vörös tüntetés után több, mint száz embert állítottak elő a különböző kerületi kapitányságokra. — Az előállítottak közül negyvenhármat átvittek a főkapitányság büntügyi osztályára. Ide kerültek a Hunyadi-téri tüntetés kedden őrizetbe vett résztvevői is. A büntügyi osztály referensei a kihallgatások során megállapították, hogy a tüntetők előre készültek a rombolásra és fosztogatásra. Nem egy őrizetbe vett tüntetőnél ugyanis boxert, köveket, élesre fent kést, sőt revolvért is találtak.

Nagy meglepetést keltett azonban a főkapitányságon, hogy ezeken a rombolásra és emberölésre alkalmas eszközökön kívül a rongyosruhájú, ápolatlan és állítólag foglalkozás nélküli munkásoknál nagyobb összegű pénzt is találtak.

Jól öltözött toborzók

A rendőrség természetesen valatni kezdte a tüntetőket, hogy mondják meg, honnan szerezték a pénzt. A vallatás során eleinte mindannyian tagadtak. Később azonban néhányan elszólták magukat, majd elmondották, hogy a tüntetés előtti napokban jólöltözött idős emberek toborozták őket össze a külvárosi

vendéglőkben. Valamennyiöknek nagyobb összegű pénzt ígértek, ha a megadott utasítás szerint járnak el a tüntetésen és ígérteknek azzal adtak súlyt, hogy mindjárt bizonyos előleget juttattak nekik. Ennek fejében fel kellett szerelniük magukat botokkal, késsel, revolverrel és a tüntetés idején a megadott jelszavakat kellett kiáltaniuk. A rendőrség természetesen azonnal megindította a nyomozást, hogy megállapítsák, kik voltak azok a „jólöltözött idősök férfiak”, akik a tüntetésre felbuzdították az őrizetbe vett embereket?

Titokzatos élelmiszer-csomagok

Ettől függetlenül más irányban is megindult a nyomozás. Tegnap és ma reggel ugyanis minden egyes őrizetbe vett tüntető címére élelmiszer-csomag érkezett a főkapitányságra. A legfeltűnőbb az volt, hogy ilyen élelmiszer-csomagot már a Hunyadi-téri tüntetők is kaptak, holott ezeket csak tegnap szállították a büntügyi osztályra. A főkapitányságról a tüntetők lakására detektiveket küldtek ki, akik azonban megállapították, hogy nem az őrizetbe vettek hozzátartozói küldték a csomagot.

Ujabb utcai árusító bódék létesítésére kértek engedélyt a várostól

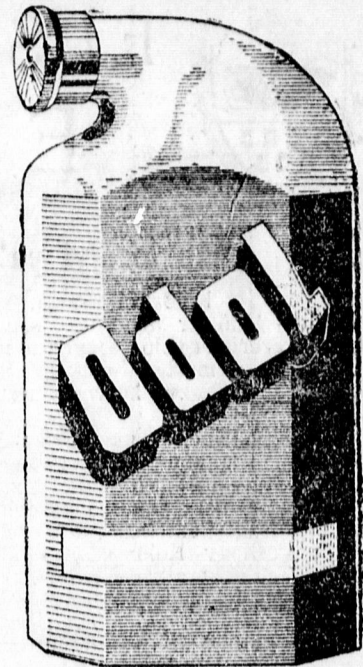
Az érdekeltek maguk is hajlandók felépíteni a bódékat
A város valószínűleg engedélyezi a bódéépítéseket

(A Debreceni Ujság tudósítójától)

A város pár esztendővel ezelőtt, hogy a kiegészítencsiák boldogulását lehetővé tegye, huszonöt beton árusító bódét épített a város különböző pontjain. Ezek a bódék még most is nagy kedveltségnek örvendenek és ha egy-egy megürül, tömegesen akadnak igénylők, akik a bérletre jelentkeznek.

Miután azonban ezekben a bódékban mindig van bérlet, nagyon sokan vannak, olyanok is, akik új bódék felállítására kérnek engedélyt a várostól. Akadnak, akik azt szeretnék, ha a város építené részükre árusító bódét és vannak olyanok is, akik hajlandók maguk felépíteni a bódét és a terület használat-területébe bért fizetni a városnak. Az első csoportba tartozó kérei-

mezőkre nézve a városházán egyöntetűen az a vélemény alakult ki, hogy a város senkinek nem épít többé bódét s az ilyen kérelmeket ezért egyszerűen elutasítják. A másik csoportban egész sereg ügy van folyamatban most is. Igen sokan vannak, akik a saját költségükön hajlandók felépíteni a bódét, csak azt kérik a várostól, hogy adjon nekik helyet a közterületen. Az utóbbiakra nézve még maga a város vezetősége sincs egységes állásponton. A pro és kontra érvelők egy része ugyanis azt mondja, hogy ma mikor annyi az üres üzlethelyiség, akkor feleslegesek az árusító bódék. Ezzel szemben viszont az áll, hogy a kisemberek nem tudják megfizetni a horribilis üzletbérleteket. Egyes házigazdák ugyanis még ma sem tanultak és inkább hónapokig hagyják üresen heverni az üzlethelyiségüket, de a magas árból nem engednek egy fillért sem. A legtöbb

Mindenki az ön fogaira néz. Csakis ápolat fogak teszik teljessé az ön külsőjét. Tehát az Odol kozmetikum. Ha állandóan használjuk, széppé és egészségesé teszi a fogakat. De még más hatása is van. Antiszeptikusan hat! Az Odol nem csak ápolja, hanem védi is a fogakat. S az Odol még nagyon gazdaságos is a használatban.

Érv pedig, amely a bódék engedélyezése mellett szól, az, hogy ezáltal egész sereg kisembernek lehet biztosítani megélhetését, ami a mai áldatlan viszonyok között igen nagy dolog.

A városnak módjában van gondoskodni arról, hogy ezek a bódék csinos kivitelben készüljenek és ne csúfítsák el az utcák és közterek képét s így az érdekeltek remélik is, hogy a folyamatban lévő kérelmeket kedvezően bírálva el, megengedik nekik, hogy a város különböző pontjain felépíthessék bódéikat.

Ezernél több növendéke van a Svetits Intézetnek

(A D. U. tudósítójától.)

A debreceni római katolikus Svetits-intézetben, mely hatféle tagozattal s köztük a nagy népszerűségnek örvendő leányliceummal az utóbbi évek folyamán rohamos fejlődésnek indult, a beiratások meglepő eredménnyel zárultak: az intézet növendékeinek száma most haladta túl először az ezret. A Debreceni Ujság — Hajdúföld munkatársa ezzel kapcsolatban kérdést intézett Mellau Márton apostoli kormányzói helynök, pápai kamaráshoz, a Svetits-leánynevelő iskola igazgatójához, aki a beiratások eredményét a következőkben volt szives közölni:

— Elemi iskola: 180 tanuló. Gyakorló iskola: 40 tanuló. Polgári leányiskola: 312 tanuló. Leányliceum: 201 tanuló. Női ipariskola: 80 tanuló. Tanítónőképző-intézet: 215 növendék. Összesen tehát ezerhuszonhétre emelkedett a hat tagozatu intézet növendékeinek a száma.

Mint értesülünk, a beiratkozott tanuló nagy számára való tekintettel az igazgatóság új szerzetes-tanítók beállításával oldotta meg a tanítás zavartalanosságát.

ELSZAKITOTT ERDÉLY

Oláh királyi palota épül Kolozsváron

Kolozsvár, szept. 4.
Bianu Jenő dr. helyettes sziguranca vezérfelügyelő tegnap a kolozsvári polgármesteri hivatalban indítványt tartalmazó kérvényt nyújtott be.

Erdély népe. — mondja a kérvényében Bianu dr. — Ófelsége II. Károly király iránt táplált lojális érzelmeinek nem adhatna szebben és méltóságteliesebben kifejezést, mint úgy, hogy Kolozsváron királyi palotát épít az uralkodó számára. A Kolozsváron felajánlandó királyi palota az Erdélyben elő minden nemzetiség kulturáját visszatükrözné. Igen helyes volna, hogy a terv megvalósítása esetén az erdélyi kisebbségek sajátos művészetét és kultúráját reprezentáló termetek rendeződjenek be a királyi kasélyban, hogy az a maga egészében azután a legszebb és legmértékesebb kifejezője legyen Erdély hagyományos építészetének és népművészetének.

A KISEBBSÉG NEM LEHET TÖBBSÉG... ..

Temesvárról jelentik: A bányászati Barát község jegyzőségét 50 éves fennállása után egy miniszteri rendelet megszüntette, illetőleg egy másik községbe, Temeskeménybe helyeztette át. Az áthelyezésre az adott okot, hogy a legutóbbi közéleti tanácsválasztáson a sváb és magyar lakosú községben csak két oláh tagot választottak be. Temeskeményben azonban több az oláh lakos, tehát a jegyzőséget oda helyezték át. A miniszteri intézkedés ellen Barát község tanácsa hiába feleltetett a közigazgatási bírósághoz az áthelyezés mégis megtörtént.

KIRABOLTAK EGY HÁZASPÁRT ARANYOSGYÉRESEN

Kolozsvár, szeptember 4.
Az Aranyosgyéres község centrumában lakó Lusztig Áron kereskedő felesége éjjel 1 órakor különös nesz-

reményének ad kifejezést, hogy Erdély népeinek aldozatköszvényével még a nagy gazdasági válság ellenére is megvalósíthatják az általa felvetett gondolatot. Felkéri Mihali Tivadart dr.-t, Kolozsvár város főpolgármesterét, hogy tegye meg a szükséges lépéseket a kezdeményező bizottság megalakítására, a maga részéről pedig 50 ezer lejt már az országos gyűjtési akció megindítása előtt felajánl a kolozsvári királyi palota építésének céljaira.

Bianu dr. nagy feltűnést keltő beadványáról Mihali dr. főpolgármester a következőképpen nyilatkozott:

— Kolozsvár városa örömmel kapcsolja fel a szép tervet, amely felbecsülhetetlen szellemi és anyagi előnyöket jelent. Ha a komány is úgy akarja, a tervet nagyon könnyen valóra lehet váltani.

Mihali Tivadart dr. egyébként már kórsótát is tett a város területén, hogy a kastély számára a legelőnyösebb területet kiszemeli.

re ébredt. Mielőtt férjének szólhatott volna, egy zseblámpával a szemébe világító férfi betömte a száját, majd egy másiknak a segítségével az ágyban megkötözték. Ez idő alatt a harmadik betörő ugyancsak revolverrel és zseblámpával felszerelve, a 75 éves kereskedő szemébe világított és követelte, hogy nyissa ki a kasszát. Miután Lusztig a felszólításnak eleget tett, betörték a száját, kezét, lábait összekötözték s visszalökték az ágyba s az ágy neműt a fejére rakták. Ezután elrohantak a kasszában és a szekrényekben talált értékeket s a szákmánnyal eltűntek. Az összekötözött kereskedőnek sikerült a párnahalmaz alól kibújni s felköltöni a szobában alvó négy éves gyermekét, aki kivette a szájából a zsebkendőt s kinyitotta az ablakot s Lusztig segítségért kiáltott. A csendőrség annak dacára, hogy Lusztig a három helybéli legényben felismerte éjszakai támadóit, kihallgatásuk után szabadlábra helyezte őket.

Két emberre rázárta a lakása ajtaját egy leány, mert azt hitte, hogy ellopták három pengőjét

Mire a detektívek kiszálltak a helyszínre az egyik bezárt gyanúsított megszökött az ablakon keresztül — Megkerült az ellopott pénz

(A D. U. tudósítójától.)
Balogh Eszter Meszena-utca 18. szám alatti lakos tegnap feljelentést tett a rendőrségen, hogy lakásából elloptak 3 pengőt. Egy fiatal cselédleány lakott nála kvártélyban a Meszena-utcán, akit csütörtökön reggel felkeresett egy falujabeli legény ismerőse.

Mikor mindhárman a lakásban voltak, Balogh Eszter keresni kezdte a kötevényét, amelyben 3 pengő volt egy piszkos rongyba bekötve. A kötőt megtalálta, de a pénzre nem akadt rá sehol. Az a gyanúja támadt, hogy a 3 pengőt a cseléd és a legény lopták el. Éppen azért a lakást rázárta a katonára és a cselédre, hogy motázás esetén a pénzt megtalálják náluk, s elszaladt hazulról egyenesen a rendőrségre.

A panaszt azonnal fölvetették a rendőrség központi ügyeletén s rögtön detektív ment ki a helyszínre. A különös eset hírére már ekkorra meglehetősen sokan verődtek össze a Meszena-utcai ház körül és kíváncsian várták a fejleményeket.

A kiküldött detektív felnyitotta a lakást, ahol már csak a cselédleányt

találták, mert a legény az ablakon keresztül kimászott a szobából. A cselédleány kihallgatásánál előadta, hogy a 3 pengőt egyáltalában nem vette el egy percre se, s az most is asztalon hever kendőbe kötve. A megjelölt helyen csakugyan meg is találták az elveszettnek hitt pénzt. Azt mondta a leány, hogy a pénz korábban is ott volt, csak Balogh Eszter izgatottságában nem találta. A detektívek kihallgatták a legényt,

aki ugyanazokat mondta, mint a cseléd. Ezzel szemben Balogh Eszter azt állítja, hogy a pénzt egy fél óráig kereste a szobában és nem találta. Biztosra veszi, hogy a pénzt vagy a leány, vagy az udvarlója ellopták lopni.

A rendőrség „lopási” ügyben tovább folytatja a nyomozást, de előrelátható, hogy sem a leányra, sem az udvarlóra nem fog reábizonyulni a bűneset.

A vádtanács döntése Zavaros polgármester bűnyűgyében

Zavaros tartóztatásban marad, Vargha Elemért szabadlábra helyezték

Székesfehérvár, szeptember 4.
A vádtanács ma délután 2 órakor hozta meg döntését dr. Zavaros Aladár és Vargha Elemér ügyében. A védők ugyanis a vizsgálat eredménye alapján az ellen a határozat ellen, amely Zavaros Aladár, Vargha Elemér és még négy gyanúsított ellen a vizsgálati fogságot elrendelte, a vizsgálati fogságot elrendelték, a vádlókat

tanács határozata szerint Vargha Elemért mindentől függetlenül szabadlábra helyezik, mert nem merültek fel olyan bizonyítékok, amelyek súlyos voltak miatt a vizsgálati fogságot indokolták tennék. A többiek vizsgálati fogságban maradnak. Vargha Elemér ma este 7 órakor már el is hagyta az ügyészség fogházát.

A nyakán az ereket felvágta s azután felakasztotta magát egy debreceni timársegéd

Öccse holtan találta lakásán az életunt fia a embert

(A D. U. tudósítójától.)
A Mátyás király utcában csütörtökön délután megdöbbentő öngyilkosság történt. Teremi Gábor 26 éves timársegéd borotvával fölmetsette a nyakán az ereket, majd a már előre elkészített hurokkal felakasztotta magát a szobában lévő lámpa-hozzóra. A szerencsétlen embert délután 5 órakor öccse Teremi István iparossegéd már holtan találta lakásán.

A két testvér együtt lakott a Mátyás király utca 33. szám alatt egy szegényes butorozott szobában. Teremi István, mint mindig, ugy csütörtökön délután is 3 órakor ment el hazulról. Bátyja azonban ezuttal nem ment vele, hanem otthon maradt. Mikor Teremi István kitétte a lábát hazulról, az életunt timársegéd azonnal hozzáfogott borzalmas tetélhez. Hurkot készített, azt rákötözte

a menyezeten lévő lámpaakasztóba. Másd borotvával fölshabdalta a nyakán az ereket s aztán felakasztotta magát.

A szerencsétlen ember nyakából patakzott a vér, úgyhogy mikor föl-fedezték az öngyilkosságot, valóságos vértócsa borította a szoba közepét. Alig élt néhány percig a kötélen Teremi Gábor, mert a hurok a súlyosan felsébet nyakat pillanatok alatt annyira összeszorította, hogy hamarosan kiszívódott az elkeseredett ember.

A rendőrségen Teremi István jelentette az öngyilkosságot Dr. Tóth Sándor ügyveletes rendőriogalmazó és dr. Berényi István ügyveletes tisztiorvos szálltak ki a helyszínre. A nyomozás nem tudta megállapítani, hogy a 26 éves timársegéd miért lett öngyilkos, mert levelet nem hagyott hátra.

Megérkeztek Debrecenbe az ötnapos kerékpáros- verseny résztvevői

Egy olasz versenyző ért célba lege'sőnek

A Magyar Kerékpáros Szövetség most rendezti meg hosszútávú kerékpáros versenyét, amely öt napon keresztül 1029 kilométeres távolságban folyik. A verseny iránt mindennél igen nagy érdeklődés nyilvánult meg, amit bizonyít a résztvevők nagy száma is.

A Magyarország körüli ötnapos kerékpáros verseny résztvevői csütörtökön délután két óra után perccel érkeztek Debrecenbe. A versenyzők az első nap 231 kilométeres távját igen jó idők alatt abszolvták és a Budapestről elindult 78 versenyző közül 75 célba futott. Géphibák miatt hárman a versenyt feladták. Debrecenben a Margit-űrdő előtt a célnál a Magyar Kerékpáros Szövetség vezetősége várta az érkezőket.

Eredmények a következők: 1. Minosso (Turin) 7 óra 4 p 40 mp. idő, átlag 31 kilométer. 2. Vida II. Mihály (UTE), aki félkerékkel Minasso mögött érkezett be. Ideje 7 óra 4 p, 40 mp. 3. Nemes (Postás) szintén félkerékkel Minasso mögött, ideje 7 óra 4 p 40 mp. 4. Szemes Károly

(MTK) 7 óra 42 p 30 mp. 5. (holtversenyben) Bianchi, olasz. Ideje mint előbbi. 6. Vida I. László (BSE) 7 óra 42 p 31 mp. 7. Szeifert (Lehel) 7 óra 42 p. 31 mp. 8. Jálies Béla (Postás) 7 óra 42 p. 31 és fél mp. 9. Jakne (KAC) 7 óra 42 p. 31 és fél mp. Bergamaschi olasz, aki Jakneval együtt, valamint Kék Tibor (UTE) és Huszka (Világosság) kerékpárkörrrel holtversenyben érkezett célba.

Az ötnapos verseny résztvevői pénteken reggel hat órakor indulnak tovább Hódmezővásárhely felé.

Padlólakk

legszebb színekben, kiváló minőségben, nagyon olcsón kapható

STERN festéküzletben
DEBRECEN, PIAC-U. 16.
(Bikával szemben.)

Ugyanott poloska, svábbogár, patkány, egérintő megbízható minőségben kapható.

Huszonöt állam képviselői az építészek budapesti kongresszusán

Budapest, szeptember 4.

A tizenkettedik nemzetközi építész kongresszus szeptember hatodikán ül össze tanácskozásra Budapesten. A világgongresszust a Magyar Mérnökök és Építészek Nemzeti Szövetsége, a Mérnöki Kamara és a Magyar Építész Egylet rendezik. A kongresszussal kapcsolatos építészeti kiállításra eddig huszonkét állam küldte el anyagát s huszonöt állam jelentette be képviselőit. Ezek a következők: Ausztrália, Ausztria, Belgium, Csehország, Dánia, Esztorország, USA, Finnország, Franciaország, Görögország, Hollandia, Szerbia, Lengyelország, Lettország, Nagybritannia, Németország, Norvégia, Olaszország, Spanyolország, Svájc, Svédország, Törökország és a Szentszék.

Érdekes, hogy a vatikáni állam képviselője ezúttal először vesz részt külföldi tárgyaláson.

A napokban Debrecenbe érkeznek az OFB. kiküldött bírja

(A Debreceni Ujság tudósítójától)

Az Országos Földbirtokrendező Biróság Debrecen város megváltási ügyeiben tudvalevőleg Barabássy József tanácselnököt delegálta, aki már a tavaszon meg is kezdte Debrecenben a házhelyek bejárását és végleges birtokbaadását. A munka csak a tanácselnök szabadsága miatt maradt félbe. Most azonban, mint értesülünk, a napokban Debrecenbe érkeznek Barabássy József, aki azután a hátralevő házhelyeket és a mezőgazdasági parcellákat járja végig. — Érdemes egyébként felmiliteni, hogy a hatóságok annyit már is megállapítottak, hogy a földbirtokreform kapcsán kiosztott parcellák közül Debrecenben egyetlen egy sem maradt műveletlen állapotban.

A Ludovika Akadémia városi alapítványi helyének betöltése

(A Debreceni Ujság tudósítójától)

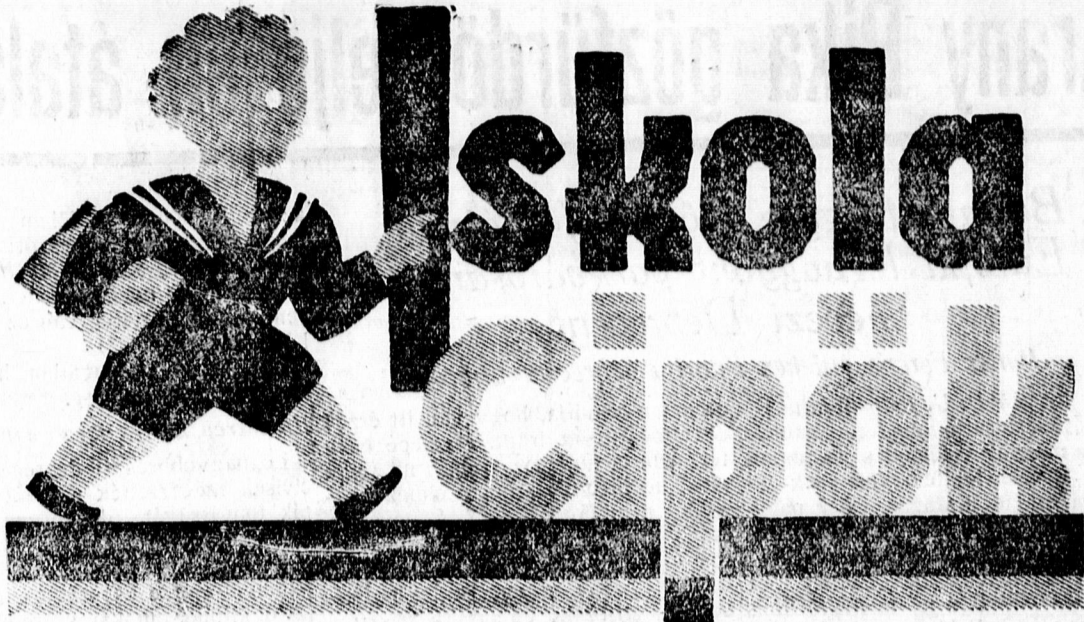
A Ludovika Akadémián a közeli napokban fogják betölteni a városi alapítványi helyet, amelyre igen sokan pályáztak. A honvédelmi miniszter a napokban leirt a városhoz és közölte, hogy elfogadja a városhoz az az előterjesztését, amely szerint az alapítványi helyre első helyen Harsányi Zoltánt, második helyen Visky Sándort, harmadikon pedig Horváth Zoltánt ajánlja. A három első helyen ajánlott pályázó a napokban teszi le a felvételi vizsgálatot és az alapítványi helyet természetesen az kapja, aki a legjobban megfelel az összes követelményeknek.

Gyermekeparalízis Bajországnak

Augsburg, szeptember 4.

A gyermekeképaralízis járvány Nyugatbajországnak is fellépett. A hét eleje óta Augsburg környékén öten kapták meg a veszedelmes betegséget. Mind az öt gyermek állapota aggasztó. A hatóságok kétségtelennek tartják, hogy a járványt Elzászból hurcolták be. Minden intézkedés megtörtént a gyermekeparalízis terjedésének megakadályozására.

Terjessze a Debreceni Ujságot

26--27 sz. 28--30 sz. 31--33. sz.
P 9.50 P 12.-- P 14.50

34--36 sz. 37--39-ig
P 17.-- P 19.50

Barna színben 2 pengővel több.

Minden pár iskolacipőhöz egy tolltartó ajándék.

Piac-utca 16. szám. (Alföldi Takaréknak.)

Két nap alatt kétszáz téglavetőbeli lakos jelentkezett a városházán telkének megváltása végett

(A Debreceni Ujság tudósítójától)

A város tudvalevőleg megállapodást létesített a téglavetőbeli lakossággal, amely szerint annak jogtalanul elfoglalt háztelkeket meg kell váltani. A város igen kedvező feltételek mellett adja a telkeket, amennyiben azok ára legmagasabb 3 és fél pengőben van megállapítva és emellett a vételár öt részletben fizethető.

A városházán már meg is kezdődött a szerződések aláírása és az első két napon több, mint kétszázan jelentkeztek, hogy a telket önként meg akarják váltani. A szerződést már 25-en alá is írták és harmincan elő-

legezték a telkeket. A vételár első részlete, amely 100--200 pengő között mozog, a szerződés aláírásakor fizetendő.

A téglavetőbeli lakosságnak ilyen nagyméretű érdeklődése és fizetési készsége a legelőnkebb cáfolat arra a zöldfülűségéből származó függetlenségi agitációra, amely ismét „meg akarja menteni” a kisembereket és zajong a téglavetőbeli magas telekárak ellen, holott ennek a „horribilis” árnak megállapításához hozzárukt maga Hegyemegi Kiss Pál is, aki jelen volt és, igennel szavazott azon a közgyűlésen, amelyen az árakat megszabták.

A Kinizsi és Jánosi-utca kiburkolását sürgeti a Csapókelet lakossága

(A Debreceni Ujság tudósítójától)

A városi közgyűlés már régebben elhatározta, hogy a Csapókeletben a Kinizsi és Jánosi-utcaikat kiburkoltatja, illetőleg a két utcára 3 méter széles kocsis burkolatot csináltat. A költségek fedezetére azt az összeget jelölték ki, amelyik a Téglavetőben eladandó házhelyek árából befolyik.

A Jánosi és Kinizsi-utca lakossága azonban nagyon aggódik, hogy ez a pénz lassan fog beszívárogni a város kasszájába, mert hi-

szén a szegény téglavetőbeli emberek csak nehezen tudnak fizetni s így elmarad egy időre a két utca burkolatának megcsináltatása is. Epp ezért az elmúlt napon küldöttségileg keresték fel a polgármester helyettesét, Zöld József főjegyzőt és kérték, hogy az utca burkolatát mielőbb csináltassa meg. Ha a téglavetői pénzek nehezen folynának be, úgy azt szeretnék, ha a város a burkolás fedezetére kölcsönt venne fel.

A kövezés ugyanis ezen a részén

igen szükséges volna, még pedig azért, mert a planirozás következtében az utcáról lehoradták a felső szilárdabb réteget, a laza homokot pedig szekerrel egyáltalán nem lehet közlekedni. A lovak, szekerek, autók elakadnak a homokban és napirenden vannak a legfélháborítóbb állatkínzások. Ilyen körülmények között a lakosságnak is nagy megterhelést jelent a rossz út, mert a fuvarosok ezekre az utcákra csak drága pénzért vállalnak fuvart.

A másik panasz az itteni lakosságnak, hogy a város, mikor az utcákat szélesítette, sok embernek elvett a földjéből néhány négyzetölet. A területek árát 3 és fél pengőben állapították meg, azonban, jöllehet, hogy az erről szóló határozatot már decemberben kikézbcsítették az érdekelteknek, azok még mindig nem kapták meg a pénzüket. Ilyen körülmények között a lakosság, — amelynek ezekre az összegre nagy szüksége volna, — érthetőleg sürgeti, hogy a város mielőbb tegyen eleget fizetési kötelezettségének.

Fehértói Dániel

TEMETKEZÉSI VÁLLALATA
DEGENFELD-TÉR 4.
TELEFON 11-85. SZ.

TEMETÉSEI

Kiss Juliánna, Kiss Lajos nyug. ref. tanító nővére, életének 86-ik évében elhunyt. Temetése folyó hó 5-én délelőtt 11 órakor lesz a Péterfia temetőháztól a ref. egyház szer-tartása szerint tartandó ima után a Péterfia-temetőbe.

Arany Bika gőzfürdő teljesen átalakítva megnyílt!

Budapest egyik előkelő folyóirata Európa legnagyobb parkvárosának nevezi Debrecent

Pintér Ferenc érdekes riportja debreceni utjáról

(A D. U. tudósítójától.)

A fővárosi sajtó mindig mostohán bánt a magyar vidékkel s ha foglalkozott is vele, legtöbbször csak akkor, ha családi drámák, vagy panamák fölfedésével szenzációkat találhatott a pesti közönség számára. — Hála a keresztény újságírásnak, ez az idő is elmúlt s a nacionalizmus organumai mindjobban teret adnak a vidéki kultúra ismertetésének. Ennek bizonyossága az alábbi riport is, amelyet Pintér Ferenc, a fiatal magyar írógárda egyik tisztán látó és rendkívüli tehetséggel megáldott erőssége, a Mansz sajtótitkára írt Debrecenről a szerkesztésében megjelenő „Magyar Asszony” szeptemberi számában. Arany pennával megírt értékesítő cikke teljes egészében a következő:

A MAGYAR MÜNCHEN

Debrecen Európa legnagyobb parkvárosa. — A legelőszőbb szálló a híres Aranybika, a legszebb magyar vendéglő a Bunda.

Simonyi öbester még katonasággal őriztette a debreceni akácort, hogy a fagyűlő lakosság ki ne irtsa őket esemetekorukban, ma pedig jól rendezett terek, gyepes járdaszegély, nagyszerű park fogadja az idevetődött idegent. A Nagyerdő a világvárosok sorában ismeretlen természetes parkóriás, terjedelme mintegy kilencezer kataszteri hold.

Külön kis hitbizomány lehetne. A környéke őzonnal telt, jobb helyet klinika számára sehol a világon nem lehetne találni. A klinika a város másik büszkesége. Ahol lehetett, meghagyták az évszázados fákat, az egyetemi épületek az erdő fái közt emelkednek. Gyönyörű körút vezet ki, mely az egyetem, majd a tanárok lakásai mellett elhaladva, előkelő villanegyedbe vezet.

Charles Kline, a pittsburgi polgármester azt mondta erre a klinikára: „A világ bármely nagyvárosa büszke lehetne rá, de ilyen tökéletes berendezés a párját ritkítja.”

A legújabb rendszer szerint berendezett egyes épületeket földalatti folyosók kötik össze, úgyhogy a súlyos beteget átvitelik az egyik osztályról a másikra, anélkül, hogy legelőre kerülne.

Most készül rendezni a város az „öserdőt”, ahova nyaralók kerülnek. Mintegy hatvan esztendeje teljesen elzárva a nyilvánosságtól, rejtélyes elvadultságban áll az „öserdő”: a Nagyerdő minden bizonytalanság legeredetibb része, ennek utait most járhatóvá teszi a városi kertészeti hivatal és nemsokára hétvégi nyaralók fogják ellepni ezt a vidéket. Most folynak kutatások jódos hőforrás után is, ha ez a föld színére kerül, akkor a debreceni nagyerdő teljes nyaralóvá válik, sőt a világ egyik legszebb fürdőhelye lesz.

A pap-tava helyén a muzeum áll, benne a város közepén. Az állóvíz medrét most gyönyörű virágoskert foglalja el. Hogy nem töltötték fel

ezt bizonyítja, hogy van itt érzék a változatosság iránt. Meglepő ez a tér, nem is tudja az ember, mi fogja meg, de bizonyos, hogy elhez hasonlót nem látni sehol. A muzeum, amelyet néhai Déri Frigyesről, a város jótévőjéről neveztek el, akit a Csanak-család hódított meg Debrecennek, teljes képét adja a pásztorélet történelmének.

Az élethű csoportosításban előnként horthobágyi szokások, a szerzők, nyeregdiszkek, emlékek között felülrik a pásztorélet előkelő hagyományainak sora. Innen már csak a magyar Homérosz hiányzik, aki megénekelje a magyar pásztorélet lovagias, vízei történelmét.

Kezdve azon, hogy a Hortobágy nem volt mindig pusztá, hanem számos község boldog tanyája. Míg aztán a tatár-török dúlás fel nem égette és alapjában sikká nem változtatta. Azóta jár kísérteni a délibáb, mert a Hortobágy temető, a nyugat védelmében cseszt hősök temetője. A délibáb nem esal, amikor megnöveli a dolgokat, megnagyit maga körül mindent: a látszat esal, hogy a Hortobágy pusztá volt és hogy itt nem volt műveltség, csak fokos és karikás, Árpádok korából való templomok romjai kerültek elő az ásatásoknál és ha még többet költenek ásatásokra, még több felfedett emlék bukkanna elő.

A kettős könyvvitel emlékei

A rovásfa a legősibb kettős könyvvitel, olyan pontos, annyira nem lehet esalni vele, hogy ma is elkélne bizony. A közepén, tengelymentében bemetszett fára rója a pásztor az elszámolást. Ha aztán elszámol a gazdával, azaz „zárlatot csinál”, kettőre teszi a rovásfát. Egyik fele a gazdáé, a másik az övé. Ettől kezdve nem lehet változtatni a számadáson, mert ha akármelyik változtatni akarna rajta, akkor a rovásfa két fele nem mutatna egy vonalat, hanem csak egy felet.

A híres debreceni patika, a kollégium, a diákokból alakult önkéntes tűzoltóegység emlékei mind országosan való érdekességek. Semmi sem jellemzőbb a muzeumra, minthogy

az egyik német a fülem hallatára megkérdezi a magyarazót:

— Ich bitte Sie, ist die Hortobágy hier Sonntag auch geöffnet? ... (Kérem, mondja, nyitva van ez a Hortobágy vasárnap is?)

Azt hitte a boldogtalan, hogy ez a muzeum a Hortobágy.

Huszezren nézték meg a muzeumot

Legnagyobb részt debreceniek. A civisek megértették a saját történetük fontosságát, de vonzza őket a Déri-féle gyűjtemény is. Munkácsy, Mányoky, Kupeczky, Lotz, Benzur, Szinyei-Merse és számos nevezetes festő kitünő munkái szerepelnek itt, köztük néhány világhírű műkincs. Nagy érték, a civisek is tudják, tanulnak rajta, de azért közben ellenőrizni is jönnek. Ez a muzeum ugyan is azért mintaszerű, mert a néprajzi részét maguk azok ellenőrzik, akikről szól. Próbáljon valaki itt tévedni.

Amerre csak megy az idegen Debrecenben, valami mámorító új érzéssel találkozik: mintha a magyar lélek felébredt volna százados álmából. Itt valami megfoghatatlan történik, ez a kálvinista magyar München megtalálta az elvesztett kincset önmagában. Idegenforgalmat csinál, alkot, a várost megszépíti, egy új műveltséget alapoz meg és hazai vonatkozásban is új, más, mint akármelyik nagyvárosunk, az Alföld eszményi várostípusát valószínűleg, ha így fejlődik továbbra is.

Vásáry István dr. polgármester a modern ember gyakorlati érzékével, boszorkányos gyorsasággal nyult bele a város életébe, de megvan benne a benszülött civis önértékes megőrzési vágya: nem akart Debrecenből más város képére utáztatott csinálni és így lett Debrecen egyéniséggé, de egyúttal világraszóló és nemzetközi fogalmak szerint való nevezetességgé. Méltó folytatása ez Magoss György munkájának.

Való Antal dr. polgármesteri titkár és tokaji Oláh Béla dr. pedig

megszervezték az idegenforgalmat nagyon egyszerű elv alapján: az idegen érezze magát jól nálunk. A híres Arany Bika-szállóban, továbbá az Angol Királynéhoz címzett régi vendéghozzájáróban és egy egész sereg jó szállóban napi másfél pengőért szállást kap a turista, átlagosan 3-5 pengőért pedig teljes napi ellátást.

Az idén kezdődött meg a propaganda, de máris naponta több csapat idegen érkezik. Egész Debrecen telve van néha külföldiekkel és mind úgy távozik, hogy jövőre megint el akar jönni. A Németh Nándor igazgatása alatt álló Bunda külön nevezetessége Debrecen városának. Teljesen magyar berendezése a Csokonay Dorottya-jának különböző jeleneteit ábrázolja. Még a pincérek egyenruhája is magyar, izléses, egyszerű magyar ruhá. És ami a legfontosabb: a tulajdonos is ugyanazt a ruhát viseli. Az étterem emlékkönyvét nem kisebb ember látta el előszóval, mint a kultuszminiszter s az előszó megemlékszik a régi Bunda fejedelmi vendégeiről, akik mind szerették ezt a kedves magyar helyet.

Ahol az idegen magyarnak érzi magát

A nyári egyetem a legérdekesebb intézmény Debrecenben. Nyári egyetem idegenek és magyarok számára, akik meg akarják ismerni Magyarországot. Itt megismerhetik, mert a legkiválóbb egyetemi tanárok és szakemberek adnak elő. Hankiss és Milleker professzorok vezetésével.

A Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetsége internátusában szállást adott a Nyári Egyetem női hallgatóinak és ez a kis család úgy megkedveltei Debrecent és Magyarországot az idegenekkel, hogy igen sokan a másik évben megint előjönnek. Nem esoda, mert Vass Henriette, Ollinger Béláné és Uray Sándor mindent megtesznek, hogy Debrecennek és Magyarországnak híveket szerezzenek.

Alaptalan hírek terjedtek el Debrecenben arról, hogy az állami tanítók nem kapták meg fizetésüket

A helyettes-tanítók is megkapják a nyári segélyeiket

(A Debreceni Ujság tudósítójától) A nehéz gazdasági viszonyok között az emberek hajlamosak arra,

hogy minden rossz hírt elligyejenek. Így az elmúlt napon Debrecenben az a hír terjedt el, hogy az állami tanítók nem kapták meg fizetésüket, mert az államkasszában nincs pénz.

A Debreceni Ujság munkatársai tájékozódás céljából illetékes helyre fordult és azt a felvilágosítást kapta, hogy ez a hír egyáltalában nem felel meg a valóságnak. Az állami tanítók rendszeresen megkapták fizetésüket, épp úgy, mint a többi állami tisztviselő. Egyedül a helyettes tanítók egyrésze nem kapott fizetést szeptember elsején. A helyettes tanítók nyári vakáció alatt nem kapnak fizetést, legfeljebb csak fejenkénti nyolevan pengő segélyt. Ezt a segélyt 17 debreceni helyettes tanító közül 10-en már a vakáció elején megkapták. Heten még hátra vannak, de ezek érdekében is felterjesztés ment a kultuszminiszteriiumhoz, hogy segélyüket utalja ki.

A legjobbat a legjutányosabban kapja!

Intézeti kelengyék

szakszerű összeállításban

Matrác,
takaró,
paplan
vagy választék.

Alapítási év 1831

Kardos
László

Debrecen
Kossuth-u. 9.

Egyszeri összehasonlítás meggyőzi!!

Szombaton kezdődnek a debreceni lovasmérkőzések

(A Debreceni Újság tudósítójától.)
Debrecen helyőrségének tisztikara szeptember 6., 7. és 8-án rendezti ezévi helyőrségi lovasmérkőzését a Kassai-úton levő tüzérségi laktanya udvarán. A lovasmérkőzés főmérkőzése 7-én és 8-án délután 15 órakor kezdődnek, az előmérkőzések 6-án és 7-én délelőtt 8 órakor.
A lovasmérkőzések a következő számokból állanak: Military „A” ka-

tegória, könnyű díjlovaglás, kezdők díjgratása, nyeretlenek díjgratása, díjgratás „A” kategória, altisztek és tisztesek díjlovaglása, altisztek és tisztesek díjgratása és hatosfogat díjhajtás.

A lovassport iránt érdeklődő közönségnek eme igen nagy élvezetet nyújtó mérkőzésekre belépődij nincsen.

A debreceni rendőrség is felkészülten várja a bejelentett szeptember 6-iki kommunista tüntetést

Ságy rendőrfőtanácsos nyilatkozata

(A Debreceni Újság tudósítójától.)
Már a szeptember elsejei tüntetés után röpcédulákon és falragaszokon bejelentette a magyarországi kommunisták titkos szervezete, hogy szeptember 6-án a fővárosban nagyszabású kommunista-ünnepet rendez, amelyen ismét megmutatnák romboló tehetőségüket. Arról is tudomást szereztek a hatóságok, hogy szeptember 6-án nemcsak a fővárosban, hanem a nagyobb vidéki városokban is tüntetésre készülnek a kommunisták.

Budapest után Miskolcon is kobozott el a rendőrség plakátokat és röpcédulákat, amelyeken a szélsőséges elemeket tüntetésre izgatják titkos előkészítő kezek. Debrecenben ilyen röpcédulák és falragaszok még eddig nem kerültek elő.

A rendőrség a fővárosban minden intézkedést megtett, hogy szeptember 6-át teljes felkészültséggel várják. Ugyanígy a vidéki rendőrségek is figyelő állásban vannak s így semmiféle meglepetés sem

érheti őket. Debrecenben is, bár az előjelek szerint semmiféle rendezésre sem lehet számítani, a rendőrség éberrel figyeli az eseményeket és öröködik a város közönségének személy- és vagyonbiztonsága felett. Ságy Lajos rendőrfőtanácsos, a kapitányság vezetője a következőket mondta munkatársunknak a szeptember 6-iki előkészületekre vonatkozólag:

— Nekünk is tudomásunk van arról — mondotta Ságy főtanácsos —, hogy a kommunisták szeptember 6-án országos tüntetést akarnak rendezni s éppen ezért megtettünk minden szükséges intézkedést, hogy a metán bekövetkező tüntetés ne találjon készületlenül bennünket. Nekem, akinek kötelességem a lakosság személy- és vagyonbiztonságáról gondoskodnom, nem szabad semmit sem elmulasztanom, amely a teljes rend fenntartása érdekében szükséges. Az intézkedéseket meg is tettem s így a város közönsége teljes nyugalommal várhatja a szeptember 6-ikát.

Vasutállomások közelében kell elhelyezni a debreceni piacokat

Miért nem jó a Dégenfeld-téri vásárcsarnok eszméje?

(A D. U. tudósítójától.)
Egyik debreceni lapban megjelent a napokban egy cikk a piac rendezéséről. Abban le volt írva, hogy a piacot három részre kell osztani: 1. a Hatvan utcai állomáshoz, 2. az Arpád-térhez, illetve a csapókerít megállóhoz, 3. a gázvár előtti nagytérre. A piacok itten tágas helyet találnának és megszűnnének a naponta előforduló kellemetlenségek, amelyek a Csapó utcán és a Rákóczi utcán történnek. A legfontosabb azonban, hogy a piacok vasutállomások közelében vannak és így a közeli vidék termelői könnyebben fel tudják hozni áruikat, éppen úgy meg volna könnyítve a piaci kereskedőknek a vidékről való szállítás is. Az iparvágányok kiépítésével pedig lehetőség nyílnék vagonszármák árukat könnyűszerrel behozni és kiszállítani. Különösen áll ez a gázvárelőtti piacra, ahol a vidék exportközpontját lehetne megszervezni. A piac ilyen módon való rendezése így a vidék termelőinek, mint a vásárolóknak is érdeke, ezért a várospolitikának erre a területre is ki kell fejeznie.

Sokan a vásárcsarnokot tartják a debreceni piac legfontosabb tényezőjének. Ebben egy kis tévedés van. Mindenesetre jó és szükséges a vásárcsarnok, de annak először hely és piactér kell. Legszerencsétlenebb-

nek mondható az a gondolat s propaganda, amely szerint a vásárcsarnok helye a Dégenfeld-tér lenne. Kereskedelmi szempontból ez az elgondolás a lehető legrosszabb. A vásárcsarnoknak oly helyen kell lennie, ahol a vasutisínek befuthatnak és az áruk könnyen a vagonokból ki és be rakhatók. Ezzel a költségek kisebbednek és az árak lesznek olcsóbbak. A kereskedőknek ugyanis nem az árdrágítás a céljuk, hanem az olcsóság, minél olcsóbban adhat annál több bevételt. Költségekkel megdrágítani a megélhetést, nem a legjobb politika volna.

Nagyon hibás felfogás az — amelyet egy cikkirő képvisel — hogy a vásárcsarnokot azért kell a Dégenfeld-térre helyezni, hogy építészeti szépségével a várost díszítse. Ez a vásárcsarnoknak nem lehet célja: a vásárcsarnoknak a célja: a fogyasztókat kiszolgálni. Helves, ha a vásárcsarnok építészeti is díszes a városnak, de a kereskedelmi érdeket ennek a mellékelőnek alávetni nem volna helyénvaló.

A Dégenfeld-tér a vásárcsarnoknak már azért sem volna helye, mert a felépítendő díszes városháza mellett zavarólag hatna ez a kalmárépület. Sőt, ha a városháza felépül, a Dégenfeld-térről még az árusbódákat is le kell rombolni, az aszfaltot feltörni és oda parkot létesíteni. Ma már ucu a középkori város

tuizsufaltsága a cél, hanem hódolunk a modern elvnek — levegőt és minél több világosságot.

Annyit azonban tudunk, a városnak egyelőre minesen szándéka a vásárcsarnokot felépíteni, legkevésbé a Dégenfeld-téren, foglalkozni most ezzel nem érdemes, e cikk csak némi kritikai megvilágítást akar adni azok részére, akik az eszmével foglalkoznak.

Ha a város szénészeti szempontjairól beszélünk, szólnunk egy nár szót a Csapó utcai és Rákóczi utcai piacokról is. A hatóság itten abból a szempontból, nagyon hevesen megtiltotta, hogy a piaci kereskedők bódákat vagy sátrakat építsenek. Sőt még az esőtől és a portól védő ernyőket is el kellett tiltani mert ezeken a forgalmas utcákon sok félénk lovat hajtanak és ettől a csodabogártól könnyen megbokrosodhatnak. Így ezek esetleg több kárt tennének az árukban, mint amennyit nekik az ernyő használt. Az árusokra és fogyasztókra azonban ez a megkötés egyáltalában nem előnyös. Az egész piaci forgalom az ég alatt bonyolódik le, esőtől, portól, hidegtől, melegtől, szélről teljesen védtelenül. Nyáron az áru megfogyad a nap hevétől, télen megfagy a nagy hidegben, száraz időben a por lenni be-

esős időben csurranó víz lesz. Mind ezek a tények arra mutatnak, hogy a piac helye nem a Csapó utca, hanem olyan terület, ahol ilyen intézkedések nem szükségesek.

Ha a jelenlegi piac hygieniáját szemügyre vesszük, akkor is a fentebb említett meggyőződéshez jutunk. Nem szólva a Csapó utcai rész herehupás kövezetéről, ahol nyáron, esős időben víz gyülemlik fel, csak arra akarok rámutatni, hogy az egész piac területén hiányzik a vízcsap. Az árusok kezüket nem tudják megmosni és a gyümölcsöt és zöldséget nem mindig a leg tisztább kézzel szolgálják ki. A Csapó utcai házigazdák között nagyon kevesen vannak olyanok, akik a vízfordást megengedik. Az árusoknak az élektartozása is sok panaszra ad okot. Az alkalmatlan pincehelyiségekben, amelyek a piaci árusok részére elég magas áron rendelkezésre állnak, a gyümölcs és zöldség megromlik és így az egészségtelen áru, ha ocsóbban is, a fogyasztók asztalára jut. A Csapó utcai piacot ebben a tekintetben sem lehet modernizálni a piactér szük helye miatt, úgyhogy a fejlődő Debrecennek a piactér megoldása egyedül csak a piac áthelyezése és felosztása lehet.

Dr. Kövessy József.

Szörnyethalt a spanyol flottagyakorlaton egy lezuhant repülőgép nyolc utasa

Egy ellentengernagy, két magasrangú tiszt és öt mechanikus széné égett

Madrid, szeptember 4.
Borzalmas repülőszerecséltenség történt szeptember 4-én El Ferrol közelében, a Priorine-fok mellett. A spanyol haditengerészet egyik Dornier-rendszerű repülőgépe a flottagyakorlatok közben motorhiba folytán lezuhant. A lecsapódásnál a motor felrobbant s a repülőgép teljesen elégett. A szerencsétlenül járt gép felderítő uton volt s három ma-

gasrangú tengerésztiszt és öt mechanikus volt rajta. A tengerésztisztek között egy ellentengernagy is volt. Mind a nyolc utas szörnyethalt. Az el-ferroli tengerészeti állomás parancsnoka a szerencsétlenség hírére azonnal a katasztrófa színelhelyére sietett, a nyolc áldozat közül azonban már egyet sem lehetett megmenteni. Mind a nyolcan a felismerhetlenségig összeégték.

Az egyetem Népszerű Főiskolájának modern nyelvi tanfolyamai

(A D. U. tudósítójától.)
A modern világnyelvek tanulása és tudása hazánkban talán sohasem volt annyira fontos és szükséges, mint manapság. A változott politikai és gazdasági körülmények között sokkal keveseb alkalom nyílik a modern világnyelveknek elsajátítására, mint a háború előtt. A németnyelvű hadsereg megszűnt, nemzetiségi vidékeinket elragadták tőlünk, súlyos gazdasági viszonyaink között fiainkat nem küldhetjük külföldre idegen szóra. Másrészt önálló állami be rendezkedésünk következtében kapcsolataink a külföldi országokkal mindjobban mélyülnek és szélesebb körökre terjednek politikai, kulturális és gazdasági téren egyaránt.
A külföld rokonszenvét, barátságát és támogatását csak a világnyelvek segítségével ébreszthetjük és biztosíthatjuk magunknak. Ellenségeink rágalomhadjárataival a külföldön csak a világnyelvek fegyverével szállhatunk szembe sikeresen. Kulturális és gazdasági kapcsolatainkat a külfölddel csak a világnyelvek segítségével létesíthetünk és tarthatunk fenn. Nemzeti küzdelmeinkben jelen körülmények között a modern világnyelvek tudása értékes fegyver. A modern világnyelvek tanulása és tudása politikai, kulturális és gazdasági téren egy az országnak, mint minden magyar kultúrembernek valóságos életfeltétletté vált.
Az egyetem Népszerű Főiskolájának vezetősége ezért alkalmas óhaj

nyújtani a művelt nagyközönségnek arra, hogy a hazánk mai válságos helyzetében annyira fontos modern világnyelveket szakképzett tanárok vezetésével és a legkisebb költségek árán elsajátíthassa.

Az 1930—31. tanév I. szemeszterében a német, az olasz és a francia nyelvből kezdő és haladó tanfolyamok heti 2—2 órában és mindegyik nyelvből a félévben összesen 32 órában. Az angol nyelvből kezdők részére lesz tanfolyam heti 3 és a félévben összesen 48 órában, továbbá haladó tanfolyam heti 2, összesen 32 órában. A tandíj óránként és személynként 50 fillér. Beiratkozási díj nincs. A félévi tandíj két részletben fizetendő: fele a beiratkozáskor, a másik részlet a tanfolyam kezdete után egy hónappal. Beiratkozni lehet hétköznapokon délelőtt 8-tól 2 óráig az egyetemi gondnoki hivatalban (református kollégium, I. emelet, 38. ajtó), amely érdeklődésre telefonon is ad felvilágosítást. (Telefon: 14—39.) Az órák hétköznapokon délután 5-től 7-ig vannak a Kollégium épületében. Jelentkezés esetén még más modern nyelvekből is szervezhető tanfolyam. A nyelvtanfolyamok szeptember 9-én kezdődnek és december 20-ig tartanak.

— TANKÖNYV KÖTÉSEK szolid és erős kivitelben, a legolcsóbb áron. József kir. herceg-utca 16. (az udvarban.)

29417—930. VII.

TERVPÁLYÁZATI HIRDETMÉNY.

1. Debrecen szab. kir. város székházának megtervezésére pályázatot hirdetek a következő feltételek mellett:

2. A pályázat országos és titkos, ezen részvétel minden magyar honos építész-mérnök, aki tagja a Budapesti Mérnöki Kamarának vagy akinek jogosultságát a kereskedelmiügyi minisztérium igazolja.

A terveket aláírni, jelíggel vagy egyéb jellel ellátni nem szabad. A tervekhez mellékelni kell:

a) egy ezárt és lepecsételt borítékban a tervező nevét és lakását feltüntető névjegyet, valamint a mérnöki kamarai jagságát, vagy tervezői jogosultságát igazoló okmányt — a boríték felírata: „Pályázó neve” géppel írandó.

b) egy másik lezárt és lepecsételt borítékban azt a címet, amelyre a pályaművet nem díjazás esetében a pályázó visszaküldeni óhajtja, — a boríték felírata: „Visszaküldési cím” szintén géppel írandó.

A pályamű kettős, egyenként lezárt és lepecsételt borítékban küldendő be és pedig kizárólag postán, idegen feladó néven: Debrecen szab. kir. város Polgármestere címre. A belső boríték semmiféle írás, vagy jel nem alkalmazható. A külső boríték felírata „Pályamű Debrecen szab. kir. város székházának vázlat terveire”, géppel vagy idegen írással írandó. Benyújtási határidő 1931. évi február hó 15. déli 12 óráig.

Minden pályaterv csomag, az érkezés sorrendjében számot kap és a felbontásig a bizottság minden egyes lapot ugyanazon számmal fogja megjelölni.

3. A tervpályázathoz készítendő 1:200 méretben alaprajz minden emeletről, legalább egy metszet és egy-egy homlokrajz az összes egymástól eltérő homlokzatokról, szintén 1:200 léptékben, végül egy távlati kép 1:100 léptékben és műleírás, a távlat nézőpontját az épület sarokpontja előtt annak vonalára merőlegesen fért 78 m. távolságra eső Ferenc József-ut nyugati oldalán merőlegesen 36 méterre a Kistemplomtól délre a helyszínrajzon X-szel jelölt helyen — 2,00 méter magasságban kell választani. — a képsíket az épület „A” jelű sarkán át kell felvenni. A rajzok egyszínű kivételben, a keretezés és üvegezések példák kemény papírra ragasztva készíthetők.

A részletes építési programot és szabályozást feltüntetve 1:5.000 méretű helyszín és 1:200 méretű telek rajzot Debrecen szab. kir. város műszaki ügyosztálya 12—14 órák között ingyen adja ki a pályázóknak. Külön felvilágosítást senki sem kaphat.

5. A bírálóbizottságnak elnöke:

1. a város polgármestere,
2. a h. polgármester,
3. a műszaki tanácsos,
4. a főügyész,

5.—6. a város th. bizottsága által kiküldött két tag.

7. a kereskedelmiügyi Minisztérium,
8. a Budapesti Mérnöki Kamara,
9. a Magyar Mérnök- és Építész Egyeslet,
10. a Magyar Mérnök- és Építész Egyeslet debreceni osztálya,
11. a Magyar Mérnökök és Építészek Nemzeti Szövetsége,
12. a Képzőművészeti Tanács részéről egy-egy tag.

6. Pályadíjak:

- I. díj: 15.000 pengő;
- II. díj: 10.000 pengő;
- III. díj: 5.000 pengő.

A díjat nem nyert pályatervek bármelyikét a bizottság 2.500 pengőért megvásárolhatja.

7. A díjazott és megvett tervek Debrecen szab. kir. város kizárólagos tulajdonába mennek át és azok eszméit ennél az építkezésnél bármikor szabadon felhasználhatja.

8. Debrecen sz. kir. város a pályázókkal szemben a jelen feltételekkel túlmenően sem a kivételi megbízás, sem más tekintetben emminemű kötelezettséget nem vállal.

9. Az összes pályatervek a bíráló bizottságnak kb. 60 nap alatt meghozandó döntése után a bírálói jegyzőkönyv másolatával

napig közszemlére kiállítanak, amely alul terveit egy pályázó sem vonhatja ki.

10. A nem díjazott és meg nem vett pályatervek a kiállítás után legkésőbb négy héttel a bírálói jegyzőkönyv egy-egy másolati példányával együtt a visszaküldési címet tartalmazó második borítékban foglalt címre díj-

mentesen visszaküldetnek.

11. A pályázat elbírálására és minden egyéb külön nem részletezett kérdésre vonatkozólag a 79049—1902. K. M. számú rendelet rendelkezési irányadók.

Debrecen, 1930. évi augusztus hó 30-án.
Polgármester.

HAJDUFÖLD KÖZGAZDASÁGA

Szerkesztő: Meissner Károly.

a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara s.-titkára.

Márshelien emelkedett a buza és rozs ára

A tengerentúli gabonapiacokról lanyha irányzatot és számottevő árhanyságot jelentettek. Ennek hatása alatt nálunk is gyengén indult az üzlet, úgyhogy a kezdő árfolyamok jórészt a tegnapi zárlat alatt alakultak. Később azonban a piac függetlenítve makart a külföldi irányítástól, éles fordulattal erőteljesen megszilárdult és ének keresletre az árfolyamok fokozatosan emelkedtek, úgyhogy zárlatig a buza és a rozs ára lényegesen emelkedett.

A tengeri irányzata, éles ellentétben a kenyérmagvakkal, ellanyult és különösen szeptemberre mutatkozott nagyobb árvesztés, amennyiben 37 fillérrel alacsonyabban zárta, mint tegnap. A májusi tengeri árvesztése egészen jelentéktelen volt.

A készáruipiac az irányzat a határjűdözüttel tartott lépést, amennyiben csak a kenyérmagvak árfejedése volt szilárd és úgy a buza, mint a rozs 10 fillérrel drágult. A forgalom élénkebb volt. Buzából 6, rozsából mintegy 15 vaggon eladását jelentették be.

A takarmányipiac kis forgalom miatt lanyha volt. A tengeri 2, az árpa 25,50, a zab pedig 25 fillérrel esett a tegnapi zárlat alá. A magpiac általában üzletelen volt, csak hab íránt mutatkozott ének kereslet, még pedig különösen Amerika részéről, hogy emiatt kövekeztében fehér babért állomáson 39 pengő fizetnek.

A lisztiacian a huzamosabb ideig tartó buzahanyatlás figyelembevételével az árakat a fővárosi mákók ma lényegesen leszállították. A 00 lisztet 75—90 fillérrel mérsékeltek, a 0 lisztet 15—35 fillérrel alacsonyabb árakat kalkuláltak. Nagyobb árengedményt tettek a mákók a takarmánylisztéknél, amelyeknél 1 pengő meghaladó ármérséklés is érvényesül.

A budapesti és vidéki nagymalok listárai boletával és forgalmi adó nékül, IX—X. havi száll. engelményvel: 0gg-es 37—37,30, 0g-es 36,60—36,90, 2-es 33,25—33,50, 4-es 28,50—28,80, 6-os 20—20,30, 8-as 12,25—12,50 rozs 0-s 33.—, 1-es 21.—.

A készáruüzlet mai kötése: Buza: 300 q pestvidéki (79) 15,10 pengő pesti paritás, 300 q jászági (79) 15,60 P pp., 300 q felsőtiszai (79) 15,30 P pp., 150 q jászági (79) 15,45 P pp., 150 q pestvidéki (79) 15,35 P pp., 300 q tiszai (79) 15,65 P pp., 300 q felsőtiszai (79) 15,20 P pp., 150 q felsőtiszai (79) 15,10 P pp., 150 q pestvidéki (79) 15,45 P pp., 600 q jászági (79) 15,45 P pp., 600 q felsőtiszai (79) 15,25 P pp., 150 q jászági (79) 15,45 P pp., 250 q tiszai (79) 15,50 P pp.

300 q pestvidéki (79) 15,17,5 P pp., 600 q felsőtiszai (79) 15,30 P pp., 150 q fejérmegyei (79) 15,15 P pp., 750 q

— B. Vattay Margit táncintézetében ifjúsági, egyetemi és gyermekkolonokra beiratkozás egész nap esz-közölhető. Péterfia-utca 30. b)

— Tankönyvek használt és új állapotban az összes iskolák részére kaphatók Csáthy Ferenc rt. könyvkereskedésében, Ferenc József-ut 8.

— TANKÖNYV KÖTÉSEK szolid és erős kivitelben, a legolcsóbb áron. József kir. herceg-utca 16. (az udvarban.)

felsőtiszai (79) 15,30 P pp., 600 q felsőtiszai (79) 15,30 P pp., 150 q pestvidéki (79) 15,25 P pp., 000 q felsőtiszai (79) 15,30 P pp., 300 q felsőtiszai (80) 15,30 P pp., 150 q jászági tiszai (80) 15,45 P pp.

Rozs 450 q 9,25 P pp., 300 q 9,30 P pp., 300 q 9,32 P pp., 300 q 9,30 P pp., Árpa 300 q 15,50 P pp., Tengeri 300 q 13,70 P pp., XII—I. 300 q 13,70 P pp., XII—I. 300 q 13,60 P pp. Zab 150 q 15 P pp., Bab 150 q 40 P.

Zürichi zárlat

Paris 20,23 egyneved, London 25,04 háromnyolcad, Newyork 514,67 fél, Milánó 26,95 fél, Bruxelles 71,87 fél, Madrid 54,50, Amszterdam 207,30, Berlin 123,83, Wien 72,72 fél, Szófia 3,73, — Prága 15,27 fél, Varsó 57,75, Budapesti 90,22 fél, Belgrád 9,12 hétnyolcad, Bukarest 3,07 fél.

Valuta- és devizaárfolyamok

Pénznemek: Angol font 27,73—27,88, Belga frank 79,45—79,85, Cseh korona 16,83—16,95, Dan korona 152,45—153,05, Dinár 10,04—10,12, Dollár 567,80—569,80, Francia frank 22,30—22,60, Hollandi forint 229,20—230,20, Lengyel zloty 63,65—64,05, Lei 3,37—3,41, Leva 4,12—4,18, Lira 29,70—30,00, Német márka 135,80—136,40, Norvég korona 152,40—153,00, Osztrák schilling 80,25—80,65, Svájci frank 110,60—111,10, Svéd korona 152,90—153,50.

Külföldi kifizetések: Amszterdam 229,35—230,05, Athén 7,37—7,47, Belgrád 10,10—10,13, Berlin 135,9925—136,325, Brüsszel 79,525—79,775, Bukarest 3,40—3,42, Kopenhága 152,60—153, London 27,7125—27,7925, Madrid 59,40—61,40, Milánó 29,82—29,92, Newyork 569,50—571,10, Oslo 152,55—152,95, Paris 22,385—22,455, Prága 16,90—16,95, Szófia 4,115—4,155, Stockholm 153,10—153,50, Varsó 63,875—64,075, Wien 80,4625—80,7125, Zürich 110,6625—110,9625.

BUDAPESTI ÁLLAVÁSÁROK

A mai vágómarhavasárra felhajtottak 1020 darab vágómarhát. Ökör legjobb 104—120, kivételesen 124—126, közepes 76—100, gyengébb 64—74, bika legjobb 106—120, kivételesen 88—104, gyengébb 66—86, tehén legjobb 90—106, kivételesen 108, közepes 62—88, gyengébb 60—60, növendékmarha 72—02, kicsontozni való marha 30—50 fillér. Jó üzletmenet menet a hízók és prima minőségek árai 4—6 fillérrel drágultak, míg a gyengébb minőségek változatlan áron kelték el. A hétfői vásárt az önnep miatt kedden, 9-én tartják meg.

— Bihary Gizella zenetanárnőnél beiratkozás cimbalom, zongora, zeneelmélet tanszakokra szeptember 1-től. Nyomatató-utca 2. (Vár-u. 9)

— A Ker. Nemzeti Liga debreceni osztályának tanácsadó irodája (József kir. herceg-utca 16., bejárati kapu alatt) a nyári hónapok alatt is minden hétköznapra eső szerdán és szombaton délután 6—7 óra között tanácsadás vagy utbaigazítás céljára szegénysorsu ker. felek részére díjtalanul rendelkezésre áll.

GRAFOLÓGIA

rovatvezető: S. Andor grafológus a budapesti „Grafológia” című irástudományi szaklap szerkesztője.

A mai napig beérkezett jelíggel levelekre az érdeklődők vezetéknevű kezdőbetűjével és a keresztnevével jelezve alant közöljük a jellemrajzokat

D. Mihály. Munkateljesítményét egyenletes ambícióval végzi el. Dolgait kívül mással nem törődik. Határozott, gyors, rugékonny.

V. Eszter. Környezetén kívül társaságokban nem tud aszimilálódni. Önhitt, erős akarata céltalanul forgacsolódik szét. Életkörülményeiben nagyobb problémák nem adódnak elő.

I. Olga. Általában a szubjektív érzései jutnak kifejezésre, éppen azért nagyobb eredményekre nem tart számot. — Munkatempója gyors.

J. Jánosné. Meglehető önállósággal és célirányossággal vezeti önmagát. Alaptermészete hju. életkörülményeiben erősen előtűdött.

V. Jenő. Befolyásmentesen viszi érvényre aspirációit, melyekben konkzvers marad. Nagyobb jelentőségű dolgokban meglehető terryum prespektívái nyílnak meg előtte.

V. Ilus. Tudását batoratlanul gyakorolja. Szentibilis lelkű apró események is nyugtalanságot idéznek lelkében. Önmegtartó, alkalmazkadó.

T. Ilonka. Elért eredmények megtartásában erőséző, gondolkozása diplomatikus és ez a gyakorlati életben sem kapcsolódik ki.

Cs. József. Eredeti tudással rendelkezik. Inkább önmaga képezte ki magát és e gyakorlati által kielégítő eredményt ért el.

R. Anna. Szervezetét nem kiméli a higiénikus életre nem fektet súlyt. Határozottan befolyásolható.

K. Julia. Óvatos alaptermészet, megfontolt, megmondott, pedáns, — rendszertartó, alkalmazkzó és fizvelmes.

R. Erzsébet. Kimonottan karekter, de minden esetre már most igyekszik leszűrni mások tapasztalátát. Polgokat általában figyelemre méltat.

H. Teri. Életkörülményeiben imponáló nivót tart, ez ugyan hozzájáruló érdeme. Irányított élet él. Melyekben nem tekint bele, hasznos dolgokba.

Cs. István. Szélsőségs, itéleteiben gyors, rendszertelen, ingatag, az erős akarat hamar megtörik. Sok kritikus helyzetet teremhetet önmagának.

H. Erzsébet. Korszerűtlen gondolkzó, romantikus elméjű, megerengő. Megfigyeléseiben csak az öt érdeklő dolgokra tereli figyelmét.

Sz. Pálné. Hajduböszörmény. Küzdelmes életet él. Szorgalmas. Kötelességtudó. Sok dolognak a megvalósítását ígerte önmagának.

H. Magda. Rendszertartó, pedáns, életkörülményeiben monotonssággal, de szorgalommal és kitartással végzi reabizott feladatát.

Grafológiai szelvény

Név: .....

Lakás: .....

Aki a fenti szelvényből hat darabot beszolgált a Debreceni Ujság (Hajdúföld) szerkesztőségéhez, annak S. Andor ingyen küldi meg jellemrajzát és írásának analízisát. S. Andor egyébként Kossuth-utca 26. szám alatti lakásán (kapu alatt balra) naponként reggel kilenc óráig áll az érdeklődők rendelkezésére.

VÁSÁROK JEGYZÉKE

Szeptember 5-én: Buj, Vizvár, Marha és sertésvásár: Gyula. Állatvásár: Földéák, Gyöngyös.

Szeptember 6-án: Bánréve, Görgeteg, Magyaracsnok, Lóvásár: Gyula, Kirakodóvásár: Földéák.

Negy rendkívüli hetivásári nap Nagyberényen. A kereskedelmi miniszter engedélyezte, hogy szeptember 6-tól 9-ig a nagykereskedelmi Országos Mezőgazdasági, Ipari és Kereskedelmi kiállításával kapcsolatban négy rendkívüli hetivásári napot tarthassanak Nagyberényen.

Liszt Nándor és Sümeghy József: „Debrecen katolikus múltja és jelene” című könyve 1 pengő 50 fillérért kapható Antalffy, Csáthly és Springer kereskedésében.

Vh. 2611—1930 sz.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY.

A haiduböszörményi kir. járásbírósnak 1929 Pk. 7745 sz. végzése folytán 800. — pengő tőke a fizetett összeg betudásával, ennek megítélt kamatait 113.60 pengő eddigi és a még felmerülő költségek behajtása végett dr. Tervev Tamás és dr. Kovács Béla javára, 1930 évi szeptember hó 6. napjának délelőtt 10 és fél órákor Haiduböszörményben, a helyes lakásán, Kölcsey Ferenc utca 35. számú háznál 1650.00 pengőre becsült ingók u. m. 1 góréban 200 mm. es övestengeri, 306 pulyka, 7 oldal szalonna, 1 jószekrény bírói árverésen a legtöbbet ígérőnek, esetleg becsáron alul is eladottnak az 1881 évi LX. t.-c. 107. és 108. §-a értelmében.

Haiduböszörmény, 1930 aug. 13.
Gáti Bálint kir. bír. végrehajtó

Két
szoba terrassza, konyha, kamara, mellékhelyiségekkel, konyhakerttel — kiadó, délután 3 órától megtekinthető. Lehel u. 53. 4923

Három
szoba, konyhas utcai lakás csendes udvarban — azonnal kiadó. Vigadóvá Mihály 45. 4903

Két
szobás, előszobás lakás november 1-re kiadó. Hatvan utca 70. 572

BUTOROZOTT SZOBA

Különbejáratu
világos szép butorozott szoba kiadó. Széchenyi utca 15., emelet 722

Csinosan
butorozott szoba szeptember 15-re két hölgynek vagy urnak kiadó. Széchenyi utca 8. Motorral favágást vállalkozó kis és nagy tételben, jutányos áron ugyanott. 717

Különbejáratu
csinosan butorozott kis szoba kiadó. Hatvan 28. 710

Két
három különbejáratu szoba butorozva, vagy anélkül kiadó. Arany János utca 14. 708

Központi
fűtéssel nagy utcai butorozott szoba kiadó. — Felvilágosítás 492 telfontól. 711

Elegánsan
butorozott utcai parkettes szoba kiadó. — Piac utca 79., II. em. 4921

Egy
különbejáratu csinosan butorozott szoba szept. 1-re kiadó. József kir. herceg utca 35. II. em. 539

Egy
kétgyás, parkettes utcai butorozott szoba kiadó. Hatvan utca 18. II. emelet. 4567

Különbejáratu
csinosan butorozott utcai szoba, esetleg ellátással szeptember elsejére, egy vagy két személy részére kiadó. Hüvelyes utca 7. szám. 4605

Simonyi ut
9. szám alatt butorozott szoba szeptember 1-re kiadó. 4734

Diákleányok
teljes ellátásra elfogad ur családnál, Zongora és fürdőszoba használattal. Deák L., Csapó u. 30. 4762

Hónapos
szobák kiadó. Értekezni a Frohner-szálló portásánál. 640

Kapualatti
bejárattal csinosan butorozott szoba azonnalra kiadó. Hatvan utca 33. 639

Szeptember hó 9-től
3 P 60 fillérért

házhöz szállít aprított száraz cser- vagy tölgy-

f á t
Bajomi Józsefné

Telefon 8—93.
Szalon porosz szén.
Jó hazai szén. Tegyen próbarendelést. Készízetésnél nagy árendmény.

Különbejáratu
utcai és udvari butorozott szoba azonnalra kiadó, esetleg ellátással is. Bövös u. 59. 4765

LAKÁS ÉS SZOBA KERESLET

Három
egyetemi hallgató — keves október elsejére ur családnál szobát. — Címeket kérek a kiadóba. 713

TELJES ELLÁTÁS

Középiskolai
tanulókat teljes ellátásra vállal orth. izr. családnál, Csemete utca 7. sz. Gelberger. 583

Diákok
gondos felügyelet mellett teljes ellátást nyernekeresztény ur háznál. Szertanna 58., keresztépület. 4920

Minden iskolához
közel, két-három diákok teljes ellátásra elfogad ur családnál, Rákóczi utca 35. 690

Intelligens
leánykát zongora, fürdőszoba használattal ur családnál elfogad. Hajó u. 2., I lépo. 4990

Egy
vagy kettő középiskolai tanuló leányt teljes ellátásra felveszek. Tilmár utca 5. V

Három
izr. diákok elfogadok teljes ellátásra, Arany János utca 16. 664

Középiskolai
vagy egyetemi hallgatót vagy hallgatót — teljes ellátásra jutányosan elfogad ur családnál, Vágóhíd mögött, Láhner utca 5. 1895

Gondos
ellátás és nevelésre vállalkoz izr. középiskolai tanuló, Glück Sándorné, Arany János u. 54. 591

Teljes ellátással
egy vagy két személy részére, csinosan butorozott szoba különbejáratu utcai szoba szeptember elsejére kiadó. Hüvelyes utca 7. szám. 4606

Központi
fűtéses lakásban egyetemi hallgatókat és hivatalnokokat vállalkoz teljes ellátásra. Angol és francia társalgás. Jelentkezés naponta d. e. 11—1-ig és d. u. 2—4-ig Piac utca 40. I. em.

OKTATÁS

Német
órákat ad dr. Kövess, Harsányi G. u. 25. 712

Német
továbbképző, nyelvi tanfolyamok, csoport és magánórák, tanárnőnél. Piac utca 38., emelet. 4917

Kiváló
módszer szerint hegedűoktatást nyerhet Szenes Jenő hegedűtanárnál. — Cim: Péterfia u. 42 549

Zongorázn
tanít kezdőket és haladókat jutányosan zeneakadémista, Kölcsey 9. Telefon 11-38. 4777

Zongoratarán
nyári szünet alatt jutányos áron magyar nota kurzust rendez. Cim a kiadóban. 3630

Gyors és gépirás
tanítás szeptemberben megkezdődik. Ferenc József-ut 22. III. 3. 4818

Ebédkosztér
egy-két iskolásgyermek mindennapi foglalkozását vállalja komoly lány. Leveleket „Ebédkosztér” jellegre kérem. 4741

Énektanítás.
Hangképzés a legelső hangpedagógusok módszerével előkészítés ének vizsgára lélegzőtechnika és tökéletes hangvétel tanítása. Jelentkezés naponta 2—8-ig, Piac utca 40. I. emelet. Próbaéneket ingyen.

Tanár
középiskolai növendéket teljes ellátásra elfogad. Cim a kiadóban. 521

ELADÓ INGÓSÁG

Zongora
fontos részletfizetési feltétel mellett kapható. Pianínó bére kiadó. — Szendrő zongora raktárban Batthyány u. 22. 723

Kitűnő házi koszt
kapható úgy kihordásra, mint bentékezésre
Burgondia-utca 2. sz.

APRÓ HIRDÉTESEK
Egy apróhirdetés 10 szóig 50 fillér és egyszerűen két reggeli lapban jelenik meg.
Vastagabb betűvel szedett szavak duplán számíthatnak. — Újleti hirdetések más tarifa alá esnek.
Apróhirdetésekre minden felvilágosítást a 141. telefonszám ad.

HÁZASSÁG

Józanéletű
szorgalmas munkabíró 46 éves gazdasági ispán tanyára feleségül venne hozzá illő legalább butorral rendelkező asszonyt, vagy leányt, ki nemcsak a házasságban, hanem a gazdaságban is jól megállná a helyét. Csak komoly ajánlatot kérek „Jó gazdaságon” jellegre a kiadóba kérek 4899

ÁLLÁST KERESŐ NŐK

Bejárónőnek
ajánlkizik egy magános asszony, Borbély Istvánné, Rakovszky u. 20. 4878

Gyors
és gépirónó délutáni órákban irodába ajánlkizik. Cim a kiadóban.

BETÜLTENDŐ ÁLLÁS FÉRFIAKNAK

Házmasternek
gyermektelen házaspárt felveszek, Károly Ferenc József uti házhöz, feltételek Péterfia 10. sz. alatt megtudhatók. 4900

Értelemes,
meghízható 18—24 éves fiatalember kifutónak — felvétetik. Gararciával rendelkező előnyben részesül. Remington Piac utca 58. 715

Férfi ruha
vásárláshoz munkás felvétetik. Palotai, Honvéd utca 9. s. z.

Házmaster párt
keres azonnala vagy szeptember 15-re dr. Tóth törvényszéki bír. Széchenyi ut 26-b. 4926

Házmaster
szeptember 15-re felvétetik. Jókai u. 6. 4924

Egy
ügyes kifutó azonnal felvétetik. Bozai telep. — Csóka Pál u. 3. 4919

Szabósegéd
felvétetik raktári munkára, Kut uca 22. 726

BETÜLTENDŐ ÁLLÁS NŐKNEK

Ügyes
varróleány azonnalra felvétetik Burg Böske női szalonjában, Garai-utca 28. 599

Állandó
munkára önálló varróleányok és kifutó leány felvétetik. Széchenyi 26., varroda. 692

Ügyes
kézi, varró- és tanulóleányokat felveszek. — Szabó Kata, Ferenc József ut 63., I. em. 705

Fiatal
szakácsnót keres. Fürst Ödönné, Simonyi u. 28. 695

Deutsches
Freulein suche zu zwei 6-7 jährige Kinder. Löw Bethlen u. 19. 714

KIADÓ LAKÁS

Ujjonnan
festett két utcai szoba, konyha, speiz és udvari szoba, konyha, speiz — szeptember 15-re kiadó. Reá iskola u. 6. 720

Házmaster párnak
pincelakás, szept. 15-re kiadó. Mester u. 29. 4921

Két
szoba, előszoba, konyha kiadó. Kihály utca 5. 4910

Kiadó
egy utcai zoba, előszobával magános ur vagy nő részére. Szept. 15-re. Baros 15. 4907

Pincészoba
utcai, világos, száraz — azonnal kiadó. Lorántffy utca 13. 4901

Négyszobás
modern lakás az Arany Bika bérházban azonnalra kiadó. Üzletheiység a Bika fürdő mellett augusztus 1-re kiadó. Két személyantó eladó. Érdeklődni lehet az Arany Bika irodában tőle. 3898

Ujra kiadó
a Zápolya utca 8. szám alatti különálló négyszobás, komfortos ur lakás nagy parkos udvar közepén. V

Tiszta
ujjonnan renovált udvari szoba gyermektelen házaspárnak, esetleg idősebb nőnek szeptember 1-re kiadó. Garai 26.

100 kereszt
szeszalma eladó. Cím:
Horovitz Jenő, Hajdu-
hadház. 719

Gyógyszerésznek,
vagy droguistának alkal-
mas beültetkezett pu-
tá eladó. Megtekinthető: —
Arany János 50., kereszt
épület. 610

Egy
ötöny és egy felőti —
megbízásból agyon ol-
csón eladó. Miklós utca
8., Szaboműhely. 724

Rövid
Rösendorfer bélszalag.
Piac 59. Földszint 3-4-ig
érdeklődés. 718

Eladó
a Demke mögötti barak
bontásból deszka, fa vá-
lyog, ablak és ajtók. 4912

Alig használt
egykarikás gázrezsó ju-
tányosan eladó. Kossuth
utca 39. első emelet há-
tulsó lépcső. 4912

Rádió
3 lámpás teljes felze-
reléssel eladó. Kossuth
utca 13. sz. 4912

Henteskocsi
jókárban levő jutányo-
san eladó. Vigkedvő Mi-
hály utca 10. sz. 6430

ÉLELMISZER.
ITAL

Bor
sajáttermésű, nagyban,
kicsinyben és literenként
literenként 64 fillér. —
Burgondia utca 9. sz.

AUTÓ,
MOTOR, KERÉKPÁR

Autófuvarozást
legjutányosabban vállá-
lok. Vigkedvő Mihály u
10. sz. Telefon 9-47.

UZLET,
MÖHELY, RAKTÁR

üzletelhelyiség
kiadó Október 1-re, Ki-
hály utca 5. 4911

Vendégház
jőforgalmu, a város köz-
pontjában családi okok
miatt olcsón eladó. Ér-
tekezni lehet Batthyány
utca 13. Tiszai szabó-
mesternél a déli órák-
ban. 4428

Nagyközségben
jőforgalmu két szemé-
lyes borbélyüzletemet —
családi ügyből sürgősen
és olcsón eladom. Érte-
kezni lehet azonnal Mik-
lós György borbélynál,
Nagydobos. 698

Apróhirdetés

vasárnapi
számba

Szombat este 8 óráig

adható fel

DEBRECENI UJSÁG

HAJDUFÖLD
kiadó hivatalában.

Kossuth-utca 3. sz.

I. emelet.

AJÁNLAT

Vetési
célra prima uradalmi
szőszösbükköny (ószibük-
köny) előnyös árban kap-
ható Schaefer Testvé-
reknél, Bádogos utca 2.
(Alföldi Takarékpénztár-
épület) 726

A Csipkeüzletben
Hatvan utca 1. tekintse
meg a legújabb divat-
mintákat. Versenyen ki-
vüli árak és óriási vá-
laszték. 1435

Látogassa
meg csinos kis éttermé-
met s bámulni fog, mi-
lyen olcsón és jól ét-
kezhet ott. Piac utca 42.
Értekezni. Abbonenseknek
érdekezni. 4914

Angola
jutányosan tanítók —
Amerikai módszer sze-
mint is. Arany János 62
szám. 673

Brück
tanár zongora tanításait
megkezdte. Jelentkezés
lakásán, Piac utca 5. I.
emelet. 667

Beteget
gondozni, vagy házhöz
főzni elmegyek. Ehren-
feldné, Hatvan utca 64.
629

Goldberger
Adolf özvegye tüzfűz- és
szénkereskedése, Debre-
cen, Hiv. utca 16. Tele-
fon 13-96. (Debreceni
Angol-Magyar Szállító
telepén.) Ajánlja I. ren-
dű hasáb- és aprított tü-
zifáját, valamint prima
porosz szenét a legol-
csóbb árak mellett.

Egy
szoknya pliszérozása 1
Pengő. Péterfia-utca 25
szám. 4652

Szekérlámpák
prizmák, sziták, passi-
rozók, fagyaltgépek —
Nagy vasútleben, —
Csapó 77. kanyarsa-
rok. 3921

Betétekre
most is mi adjuk a leg-
magasabb kamatozó Köl-
csönöket olcsón folyósi-
tunk. Debreceni Népszö-
vetési Hitelszövetkezet,
Szent Anna utca 10-12
Batthyány sarok bérpa-
lota.

KULONFÉLE

Tetőfedő nád
elsőrendű, kővéneként 15
fillért eladó. Négy-
ezer kéve. Bethlen u. 47

Az Erzsébet-ut
és vasúti hídor át ve-
zető uton elveszett, —
másnak értéktelen to-
metői regiszteres könyv
megtalálójá jutalomban
részesül Kauffmannál,
Szepességi u. 24. 721

KERESLET

Iroda
takarítást keresek Di-
bala Emma, Katz-telep,
Józsika utca 15. 4922

Használt
jókárban levő szódaviz-
gyárat komplett veszek
Hajdubagos. Motorma-
lom. 499

Kályhaellenzöt
fákerettel keresek meg-
vételre. Címét a kiadó-
ba kérem. 4775

Sertést,
bármilyen nagyságú, —
vagy bármennyit feles-
tartásra elvállalok. Mo-
tor ma om. Hajdubagos.
696

Régipénzeket,
érmeket, könyveket, bé-
lyeget veszen Kémery
Böszörményi ut 22. 4924

ELADÓ HÁZ

Vasvári Pál
utcában (Hadházi utca
mellett az erdő alatt)
800 négyszögöles sarok
ház hely kedvező fizetési
feltételek mellett eladó.
Érdeklődni a Tiszántuli
Mezőgazdasági Hitelin-
tézetnél, Kossuth utca
8. szám. 3094

Monostorpályi
uton és Rigó utcában új
beköltözhető házak és
ház helyke hosszú idejű
törlesztés kedvezménye
mellett eladják, Tiszán-
tuli Mezőgazdasági Hi-
telintézet, Kossuth utca
8. szám.

Téglás-kertben
Létai- és Basahalom-ut-
cákban azonnal bekölt-
tözhető új és régi há-
zak, valamint házhe-
lyek nagyon előnyös
feltételek mellett el-
adók, Tiszántuli, Kos-
suth-utca 8. 3256

Maróthy György
utca 10. számú nagytel-
kű ház, gazdálkodónak
alkalmas, azonnal bekölt-
tözhető lakással eladó.
Ugyanott 30 kat. hold
területű buzatermő föld jó
aranyával eladó. 4817

Csillárait
már nem kell szidoloznia
mert bármilyen színre
galvanizál minden nagy-
ságban tárgyakat nikke-
lez Földváry, Széchenyi
utca 55. 2853

Nyilas-elep
Halasi utca 10. számú
ház eladó. Értekezni:
Bluszár Gál utca 3. sz.
4896

ELADÓ FÖLD

Oriási termésel
800 négyszögöl házhoz
közeli Homokkerti-
ben eladó. Négyszög-
öles 8 pengő. Csandorok
rék, vasutasoknak al-
kalmos. Kossuth-utca
90 szám. 4805

Eladó
Németh-utcában 300
négyszögöles ház hely —
kedvező fizetési feltéte-
lek mellett. Értekezni
lehet Tiszántuli Mező-
gazdasági Hitelintézet-
nél, Kossuth utca 8. sz.
6429

BIRTOK- BÉRELT

Felesbérlet
18 és fél kat. hold H-
hadház határában kiadó.
Értekezni a Tiszavidéki
Mezőgazdák Szövetkeze-
ténél, Hunyadi utca 2.
Teloron 17-49 1412